

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Suomen Kosmetologikoulun opiskelijoiden kokemuksia työllistymisestä kauneushoitoalalle

Lindeman, Tuulia

2014 Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila

Suomen Kosmetologikoulun opiskelijoiden kokemuksia työllistymisestä kauneudenhoitoalalle

Tuulia Lindeman
Kauneudenhoitoala
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2014

Tuulia Lindeman

**Suomen Kosmetologikoulun opiskelijoiden kokemuksia työllistymisestä
kauneudenhoitoalalle**

Vuosi	2014	Sivumäärä	46
-------	------	-----------	----

Tämän opinnäytetyön pyrkimyksenä oli selvittää toimeksiantajana toimineen Suomen Kosmetologikoulun opiskelijoiden työllistymistä kauneudenhoitoalalle. Yksityisenä kouluna oppilaitos tarjoaa kauneudenhoitoalan opintoja eri koulutustaustaisille ihmisille. Koulutus on suunniteltu toimimaan työelämälähtöisesti edistäen näin opiskelijoiden sijoittumista työelämään valmistumisen jälkeen.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valikoitui kvalitatiivinen tutkimus, jonka tarkoituksena oli kartoittaa, minkälaisiin työtehtäviin koulun opiskelijat sijoittuvat opintojen jälkeen ja minkä tekijöiden he kokivat omalta osaltaan vaikuttaneen työllistymiseen. Laadullisessa tutkimuksessa tiedusteltiin myös opiskelijoiden ajatuksia Cidesco-tutkinnon hyödyllisyydestä työllistymisen kannalta. Tutkimus jaettiin kahteen osaan. Ensimmäinen osio suunnattiin Suomen Kosmetologikoulusta valmistuville opiskelijoille ja toinen osio vuoden työelämässä olleille samasta koulusta valmistuneille kosmetologeille.

Kosmetologina voi työllistyä myynti, maahantuonti tai hoitolatyötehtäviin. Kauneudenhoitoalalla toimivat organisaatiot näkevät kosmetologien työllisyystilanteen hyvänä. Työelämään siirtyminen voidaan pitää vuorovaikutuksellisenä tapahtumana. Siihen vaikuttaa yksilökeskeiset tekijät sekä henkilön sosiaaliset resurssit. Tutkimustuloksista selvisi, että yksilökeskeiset tekijät vaikuttivat keskeisesti tutkittavien työllistymiseen. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista oli sijoittunut kauneudenhoitoalan työtehtäviin. Useimmat työllistyneistä kokivat Cidesco-tutkinnon vaikuttaneen positiivisesti työelämään siirtymiseen.

Avainsanat: Opiskelija, työllistyminen, ammatilliset opinnot, kosmetologi

Tuulia Lindeman

Employment opportunities in the beauty industry as experienced by the students of Suomen Kosmetologikoulu

Year	2014	Pages	46
------	------	-------	----

This thesis was assigned by Suomen Kosmetologikoulu. The school provides vocational education in the beauty industry for students with different educational backgrounds. Work placements form an integral part of the study programme aims to promote student employment.

Qualitative analysis was chosen as the research method for this thesis to survey the job assignments of alumni and the factors that have affected their employment the most. The research was split into two parts. The first part focused on students who would soon graduate from Suomen Kosmetologikoulu and the other part on alumni who had already been in working life for a year.

Beauty therapists can work in sales, import management or beauty salons. Beauty therapists' employment prospects are regarded as good by the organisations within the beauty industry. The transition to working life can be seen as an interactive process. It is affected by individual factors as well as individual social resources. The research results imply that individual factors are crucial for employment. Most of the respondents were employed in their own field.

Keywords: employment, student, vocational studies, beauty therapist

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Opinnäytetyön toimeksiantaja	7
3	Kauneudenhoitoalan uramahdollisuudet	8
3.1	Kosmetologin työtehtävät	8
3.2	Suuntautuminen itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi	9
3.3	Jatkokoulutusmahdollisuudet	10
3.4	Kosmetologien työllisyystilanne	11
4	Työllistymisen taustavaikuttajat	12
4.1	Ammattikoulutuksen tavoitteena työelämä	12
4.2	Yksilön merkitys työllistymisessä	13
4.2.1	Motivaatio tavoitteellisena toimintana	15
4.2.2	Ammatti-identiteetin kehittyminen urapolulla	15
4.3	Opinnoista työelämään	17
5	Laadullisen tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät	19
6	Opiskelijoiden ajatuksia opintoihin hakeutumisesta ja tulevasta työllistymisestä ...	21
6.1	Opintoihin hakeutumiseen motivoineet tekijät	21
6.2	Opiskelijoiden mielipiteitä koulun tarjoamista opinnoista	23
6.3	Kauneudenhoitoalalle työllistyminen opiskelijoiden näkökulmasta	23
6.4	Kauneudenhoitoalan jatkokoulutus vaihtoehtona	24
6.5	Opiskelijoiden käsitykset omista valmiuksista työelämään	26
7	Kosmetologien kokemuksia työllistymisestä	27
7.1	Tutkittavien mielipiteitä työllistymiseen vaikuttaneista tekijöistä	27
7.2	Kosmetologien mielikuvat Cidesco-tutkinnon hyödyllisyydestä	29
7.3	Alan ammattilaisten kokemuksia kauneudenhoitoalan varjopuolista	31
8	Opiskelumotivaation vaikutus työpaikan saamiseen	31
9	Yhteenveto ja johtopäätökset	34
10	Pohdinta	37
	Lähteet	40
	Kuvat	42
	Liitteet	43

1 Johdanto

Suoritettuani molemmat työharjoittelujaksotni kauneudenhoitoalan ammattiopettajana, mielenkiintoni heräsi kosmetologikoulutuksen sisältöön ja sen työelämälähtöisyyteen. Kosmetologina halusin tutkia valmistuvien kauneudenhoitoalan ammattilaisten mahdollisuuksia työllistymiseen nykypäivänä. Opinnäytetyön lopullisen aiheen ja toimeksiannon sain Suomen kosmetologi koululta.

Suomessa kauneudenhoitoalalta valmistuu vuosittain n. 300-400 kosmetologia. Viime vuosina kosmetologien koulutuspaikkoja on lisätty entisestään (Verohallinto 2012). Olen itse kokenut kauneudenhoitoalalle työllistymisen haastavaksi, minkä vuoksi halusin opinnäytetyössäni tutkia alalle hakeutuvien kokemuksia työllistymisestä. Kauneudenhoitoalan koulutuksiin on ollut kysyntää sekä nuorten joukossa että alan vaihtajissa. Tämä antoi hyvän pohjan tutkia erilaisen taustojen ja yksilöllisten ominaisuuksien vaikutusta työllistymiseen. Kosmetologien työllisyystilanne nähdään monella taholla melko hyvänä, mutta silti monet alan ammattilaiset eivät työllisty oman alansa tehtäviin (Verohallinto 2012).

Työllistymisen taustavaikuttajat ovat hyvin moninaiset. Opinnäytetyön laadullisessa tutkimuksessa pyritään selvittämään työllistymiseen johtaneita asioita opiskelijan näkökulmasta. Tutkimuksessa selvitetään muun muassa opiskelijoiden motivaation vaikutusta työllistymiseen ja aikaisemman koulutuksen merkitystä työn saamiseen. Tärkeänä vaikuttimena ovat mielikuvat siitä, minkälaisiin tehtäviin he haluavat työllistyä verrattuna heidän todelliseen tilanteeseensa astuessaan työmarkkinoille.

Tutkimuksen tavoitteena on antaa oppilaitokselle uutta ja tuoretta tietoa opiskelijoiden valmiuksista heidän siirtyessään työelämään. Tarkoituksena on myös kartuttaa opiskelijoiden kokemuksia työelämään siirtymisestä ja kauneudenhoitoalalle työllistymisestä. Tutkimuksesta saatua tietoa voidaan hyödyntää uusien opiskelijoiden valinnassa sekä opintosisällön suunnittelussa. Uuden tiedon pohjalta oppilaitos pystyy tulevaisuudessa muuttumaan vielä enemmän työelämälähtöisemmäksi ja valmistamaan opiskelijoita kohtaamaan paremmin työelämän haasteet. Tutkimuksen tuloksia työllistymisestä voidaan hyödyntää myös kosmetologikoulun markkinoinnissa.

2 Opinnäytetyön toimeksiantaja

Opinnäytetyö toteutetaan yhteistyössä Suomen Kosmetologikoulun kanssa. Oppilaitos sijaitsee Helsingin keskustan alueella ja koulu on ollut toiminnassa vuodesta 1965. Koulu tarjoaa opiskelijoilleen kauneudenhoitoalan peruskoulutusta sekä päivä- että monimuoto-opiskeluna. Päiväopintoina koulutus kestää 18 kuukautta ja monimuoto-opiskeluna 2-3 vuotta. Kosmetologiopintojen lisäksi koulusta on mahdollista saada jalkojenhoidon ammattitutkinto. (Suomen Kosmetologikoulu, 2014.)

Yksityisenä kouluna Suomen Kosmetologikoulu ei kuulu valtakunnallisen yhteishaun piiriin, vaan opiskelijat valitaan suorittamaan koulutusohjelmaa henkilökohtaisen haastattelun perusteella (Suomen Kosmetologikoulu 2014). Koulun opiskelijat hakeutuvat kaikkialta Suomesta ja ovat iältään noin 18-65-vuotiaita. Opiskelijoiden taustakoulutukset vaihtelevat suuresti. Opiskelijat voivat olla alan vaihtajia, ylioppilaita tai peruskoulupohjaisia.

Toiminnassaan yritys korostaa ammatissa menestymistä. Keskeisiä toimintaperiaatteita opinnoissa ovat muun muassa osaaminen, luovuus, vastuullisuus ja sitoutuminen yhteisiin päämääriin. Suomen Kosmetologikoulu näkee kosmetologin ammatin monitaitoisena alana. Yritys näkee kauneudenhoitopalveluiden olevan jatkuvassa kasvussa ja näin ollen hyvin koulutetuista tekijöistä on myös kasvava tarve. Kosmetologin työssä koulu painottaa ammattilaisen luovuutta ja positiivisten ajatusmallien hallitsemista. Työssään kauneudenhoitoalan ammattilaisen tulee kyetä kehittämään itseään. (Suomen Kosmetologikoulu, 2014.)

Yhtenä tärkeänä tekijänä työllistymisen kannalta koulu pitää sen tarjoamaa CIDESCO-tutkintoa. CIDESCO-tutkinto (Comite International D`esthetiqueet Cosmetologie) on kauneudenhoitoalan kansainvälinen järjestö, jonka jäsenenä on oppilaitoksia noin 40 maasta. Suomen Kosmetologikoulu näkee CIDESCO-tutkinnon merkittävänä tekijänä opiskelijoiden työnsaannin kannalta. (Suomen Kosmetologikoulu, 2014.)

3 Kauneudenhoitoalan uramahdollisuudet

Kauneudenhoitoalan perustutkinnon yleistavoitteina on antaa opiskelijalle laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet toimia kauneudenhoitoalan työntekijänä, alan neuvonta- ja myyntitehtävissä, sekä muissa asiakaspalvelutehtävissä. Kauneudenhoitoalan ammattilaiselta odotetaan alan monipuolista perusammattitaitoa. Ammattilaisen odotetaan olevan motivoitunut kehittämään itseään, osaamistaan ja ammattialaansa ollessaan työelämässä. Valmistunut kauneudenhoitoalan ammattilainen on ihonhoidon, hieronnan, ihonhoidon ohjauksen, neuvonnan ja ehostuksen asiantuntija. Monet kauneudenhoitoalalla toimivat myös yksityisyrittäjinä. (Opetushallitus 2009:8,9.2014.)

3.1 Kosmetologin työtehtävät

Kosmetologi voi työllistyä vaihtoehtoisesti kauneudenhoitoalan myyntitehtäviin tai hoitolatyöhön. Työssään kosmetologi on läheisessä kontaktissa eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten ihmisten kanssa. Kauneudenhoitoalan ammattilaisena hän toimii työssään asiakaslähtöisesti pitäen mielessään kestävän kehityksen periaatteet. Kauneudenhoitoalan ammattilaisena kosmetologin on tärkeää pysyä mukana yhä muuttuvassa alassa ja päivittää tietojaan sekä kouluttaa itseään myös työelämässä. (Opetushallitus 2009:8.) Kosmetologi voi toimia yksityisyrittäjänä, mikä on kauneudenhoitoalalla yleisin työllistymisen muoto. Muita vaihtoehtoja ovat työskennellä työntekijänä toisen yrityksessä tai vuokratuoliyrittäjänä.

Kosmetologin työtehtäviin sisältyvät perus- ja erikoishoitojen suunnittelu ja toteutus. Hän myy ja markkinoi asiakkailleen kasvojen, jalkojen, käsien ja vartalon eri hoitokokonaisuuksia. Kosmetologin erikoisosaamista on lymfa-vyöhyke- ja aromaterapia, joita hän voi markkinoida asiakkaille oman osaamisensa puitteissa (Mol. 2014). Suurin osa hoitolatyöstä onkin käsin tehtävää työtä, mikä vaatii ammattilaiselta sekä käden taitoja että esteettistä silmää. Työhön kuuluu myös asiakkaan ehostaminen ja ohjaaminen oikeiden värien käytössä ja persoonallisen tyylin löytämisessä. Tärkeä osa hoitolatyöskentelyä on myös kotihoitotuotteiden suositteleminen ja myyminen asiakkaille. (Opetushallitus 2009:8.)

Perinteisen hoitolatyöskentelyn lisäksi kosmetologi voi työskennellä esimerkiksi tavarataloissa kosmetiikkamyynnä. Kosmetologi voi myös työllistyä tuote-esittelijäksi tai toimia kouluttajana kosmetiikkaa maahantuovassa yrityksessä. Tällöin työhön sisältyy sekä asiakkaiden ohjeistamista kosmetiikkatuotteiden valinnassa että muissa esittelytehtävissä. Kosmetologin on mahdollista toimia myös terveydenhoitoalalla. Näitä työtehtäviä ovat esimerkiksi apteekissa työskentely kosmetiikkamyynnä tai työskentely terveysasemilla. (Kauneudenhoitoalan perustutkinto: Kosmetologi 2014.)

3.2 Suuntautuminen itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi

Itsenäisen ammatinharjoittamisen on tutkittu olevan keskeistä sekä talouden kasvamisen että uusien työpaikkojen luomisen kannalta. Kun henkilö ryhtyy itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi, hän päättää ottaa aktiivisemman rooliin liiketoiminnassa ja kaupankäynnissä, kuin jos työskentelisi toisen yrityksessä. (Dawson & Henley 2012.) Useimmiten yksilön valintaan lähtee itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi vaikuttavat monenlaiset tekijät. Työttömyys on yksi yrittäjyyteen edesauttavista tekijöistä. Viimeaikaiset tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, että henkilökohtaiset tekijät ovat vielä suuremmassa roolissa yksilön päätöksessä lähtee itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi. Tällaisia tekijöitä ovat yksilön henkilökohtaiset ominaisuudet. Itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi lähtevät ovat esimerkiksi todettu olevan avoimempia uusille kokemuksille ja rohkeita itsenäisissä päätöksissä kuin henkilöt, jotka hakeutuvat työskentelemään toisen palveluksessa. (Patel & Thatcher 2012.)

Suurin osa kosmetologiksi valmistuneista suuntaa perustamaan oman yrityksen (Suomen kosmetologien yhdistys 2014). Kauneudenhoitoalan yrittäjää voidaan useimmiten kutsua toimeentuloyrittäjäksi. Tiivistettynä tämä tarkoittaa henkilöä, joka työllistää itsensä ja ansaitsee palkan itselleen. Hän ei useinkaan palkkaa muita työntekijöitä, sillä yritys tuottaa vain yhden ihmisen toimeentulon. (Leppänen & Korteso 2013:60.)

Kauneudenhoitoalalla yrittäjyyteen motivoi myös alan alhaiset palkat. Yrittäjyyden hyviä puolia on se, että palkan ansaitseminen on omissa käsissä. Yrittäjänä pystyy itse säätämään omat työ- ja loma-ajat, mikä tuo työhön tietynlaista vapautta. Yrittäjyyteen liittyy myös haasteita, joita palkkatöissä ei ole. Toimeentuloyrittäjä on riippuvaisempi markkinoiden muuttumisesta kuin palkkatyöläinen. Yrittäjän voi olla hankalaa kilpailla, jos samaan kaupunkiin tulee isompi yritys, joka tarjoaa samoja palveluja tai tuotteita edullisemmin. Toimeentuloyrittäjän yritys on usein täysin riippuvainen yrittäjästä itsestään. Yksityisyrittäjän sairastuessa yritys ei tuota rahaa ja yrityksen arvo on pitkälti yrittäjän osaamisessa, joten yrittäjän jäädessä eläkkeelle, yrityksen arvo laskee merkittävästi. (Leppänen & Korteso 2013:61.)

Kauneudenhoitoalan yrittäjä voi myös olla kasvuyrittäjä. Tämä tarkoittaa sitä, että hän työllistää itsensä, mutta pyrkii samalla kasvattamaan yritystään mahdollisuuksien mukaan. Yrityksen perustamisen alkuvaiheissa yrittäjä pyrkii hankkimaan tarvittavia resursseja ja päättämään suunnasta, mihin hän haluaa yritystään viedä. Itsenäinen ammatinharjoittaja määrittelee liikeideansa, jonka pohjalta yritys voi joko pyrkiä kasvamaan tai vain selviytymään markkinoilla, jota isommat yritykset hallitsevat. Yrityksen kasvuun vaikuttaa keskeisesti yrittäjän sinnikkyys ja motivaatio. (Patel & Thatcher 2012:1935.) Kun yritys on kasvanut määrättyyn mittaan, yrittäjä voi myydä sen tai jatkaa itse sen toimitusjohtajana (Leppänen & Korteso 2013:61).

3.3 Jatkokoulutusmahdollisuudet

Kauneudenhoitoalan perustutkinnon jälkeen voi opiskelija jatkaa kauneudenhoitoalan opintoja muissa oppilaitoksissa. Kauneudenhoitoalan jatkokoulutuksia on tarjolla niin ammattikorkeakoulutasolla kuin erikoisammattitutkintonakin. Koulutukset ovat tavallisemmin noin 2-3 vuotta kestäviä, ja usein niihin vaaditaan kauneudenhoitoalan perustutkinto tai tutkintoa vastaavat tiedot ja taidot, poikkeuksena ammattikorkeakoulututkinnot.

Kauneudenhoitoalan erikoisammattitutkinto on suunnattu niille, jotka ovat suorittaneet kauneudenhoitoalan perustutkinnon tai joille on kertynyt riittävää kokemusta työelämästä. Erikoisammattitutkinnon suorittaja kykenee työssään hyödyntämään tietoa kosmeettisista ainesosista ja ymmärtää niiden merkityksen tuotteessa ja mahdolliset vaikutukset ihoon. Hän kykenee hyödyntämään erilaisia hoitokulttuureita ja hoitolaitteita kosmetologin työssään. Tutkintoon kuuluu myös, että opiskelija kykenee valmistuttuaan ohjaamaan ja perehdyttämään kauneudenhoitoalan opiskelijoita. (Kauneudenhoitoalan perustutkinto: Kosmetologi 2014.) Tutkinnon pakollisia osia on ihonhoidon- ja kauneudenhoitoalan asiantuntijana toimiminen. Valinnaisia tutkinnon osia on muun muassa aromaterapia, lymfahoidot ja kauneudenhoitoalan palvelujen tuottaminen ja kehittäminen. (Kauneudenhoitoalan erikoisammattitutkinto (Tekniikka ja Taito) 2014.)

Muita kauneudenhoitoalan jatkokoulutusmahdollisuuksia on ammattikorkeakoulutasoinen estenomitutkinto. Estenomi on kauneudenhoitoalalla joustavasti toimiva asiantuntija. Estenomi voi sijoittua alan ostotehtäviin, myynti- ja markkinointitehtäviin sekä koulutus- tai tiedotustehtäviin. Estenomitutkintoa voi pyrkiä suorittamaan, vaikka ei olisi käynyt kosmetologin tutkintoa. Yhdessä ammatillisen perustutkinnon kanssa estenomi voi työskennellä ammattiopettajana täydennettyään opintojaan ammatillisessa opettajakorkeakoulussa. Estenomin tutkinnossa ydinosaamista on kosmetiikkatuotteiden ja lainsäädännön tietäminen, markkinointiviestinnän osaaminen ja palveluliiketoiminta. (Laurea ammattikorkeakoulu 2014.)

Kauneudenhoitoalan perustutkinnon omaava voi laajentaa osaamistaan muilla alan ammattitutkinnoilla. Muun muassa jalkojenhoidon ammattitutkinto on yksi vaihtoehto kosmetologille kehittää omaa osaamistaan. Jalkojenhoidon ammattitutkinto on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat suorittaneet vähintään sosiaali- ja terveystieteiden ammatillisen perustutkinnon. Tutkinnon suorittaminen edellyttää myös vaadittavaa vähintään kolmenvuoden työkokemusta. Tutkinnon suorittaja keskittyy erityisesti ennalta ehkäisevään ja toimintakykyä edistävään jalkojenhoidon. Toisena tutkinnon osana on jalkojenhoito osana asiakkaan kokonaishoitoa. Jalkojenhoidon ammattilainen kykenee toiminnallaan edistämään asiakkaan terveyttä, jalkojen hyvinvointia sekä ennalta ehkäisemään jalkasairauksien syntymistä. Tutkinnon suorittaja tekee

suunnitelmallista jalkojen perushoitoa ja hyödyntää asiantuntijaverkostoa oman työnsä tukena. (Jalkojenhoidon ammattitutkinto 2010:7,12,45.)

Kosmetologiksi valmistuttuaan henkilö voi vielä hakeutua jatkamaan teatterialan ammattitutkintoa. Tutkinto pitää sisällään muun muassa värimaskeerausta, tehoste-ehostusta ja yrittäjyyttä. Tutkinnon suorittamiseen vaaditaan kauneudenhoitoalan perustutkinto ja se suoritetaan usein monimuoto-opiskeluna. (Stadin aikuisopisto 2014.)

3.4 Kosmetologien työllisyystilanne

Suomen Kosmetologien Yhdistyksen tekemän jäsentutkimuksen mukaan kauneudenhoitoalan ammattilaisista 60 % toimii itsenäisinä yrittäjinä. Kauneudenhoitoalalla kosmetologien omistamista yrityksistä suurin osa noin 90 % on jäsentutkimuksen mukaan 1-2 henkilön yrityksiä. Tutkimuksessa selvisi myös, että palkallisia kosmetologin töitä tekee noin 25 % SKY:n jäsenistä. (Kauneudenhoitoalan perustutkinto: Kosmetologi 2014.) Tutkimus antaa viitteitä siitä, kuinka kosmetologit työllistyvät. Kuitenkin tutkimuksessa on ollut osallisena vain ne kauneudenhoitoalan ammattilaiset, jotka kuuluvat Suomen Kosmetologien Yhdistykseen. Vaikka suurin osa kosmetologeista toimiikin yrittäjinä, paikkakuntakohtaiset erot työllistymisessä ovat suuria (Studentum.fi 2014). Työllistymiseen vaikuttaa oleellisesti myös muuttoliike. (Studentum.fi 2014).

Suomen Kosmetologien Yhdistys ottaa kantaa kosmetologien työtilanteeseen ilmoittaen sen olevan hyvä. Yhdistyksen mukaan kauneudenhoitoalan ammattilaisia on työttömänä melko vähän (Kauneudenhoitoalan perustutkinto: Kosmetologi 2014). Kuitenkin asiaa voidaan katsoa eri näkökulmista. Taloussanomien artikkelin mukaan kauneudenhoitoala on yksi niistä aloista, joilla ei välttämättä riitä enää työpaikkoja kaikille vuoteen 2020 mennessä (Korhonen 2010). Ammatillinen koulutus reagoi työvoimatarpeisiin usein monen vuoden viiveellä, kun taas työllisyystilanteet muuttuvat paljon nopeammin. Ammattikoulujen kauneudenhoitoalan koulutuslinjat ovat erityisesti nuorten suosiossa. Monesti niissä voi kuitenkin olla ylitarjontaa. (Korhonen 2010.) Tulevaisuuden työllistymisessä tulee ottaa huomioon myös suurten ikäluokkien jääminen eläkkeelle, mikä vaikuttaa koko ajan positiivisemmin kosmetologien työllistymiseen. Myös mediateollisuuden laajeneminen avaa uusia työmahdollisuuksia kauneudenhoitoalalle. (Studentum.fi 2014.)

Vastavalmistuneiden työllistyminen on tilastokeskuksen mukaan heikentynyt viime vuosina. Vuonna 2012 tehtiin tutkimus, missä tutkittiin vastavalmistuneiden opiskelijoiden työllistymistä vuosi valmistumisen jälkeen. Tutkimuksessa selvisi, että ammatillisen tutkinnon suorittaneista 70 % oli työllistynyt vuonna 2012. Luku oli 2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna. Työttömien osuus puolestaan oli kasvanut kaikilla koulutusasteilla. Eniten työttömiä

oli toisen asteen ammatillisesta koulutuksesta valmistuneiden joukossa, lähes 14 %. Kaiken kaikkiaan naiset olivat työllistyneet miehiä paremmin. (Tilastokeskus 2014.)

4 Työllistymisen taustavaikuttajat

Ammatillisen koulutuksen keskeisempiä asioita on työelämän tarpeen tunnistaminen. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti ammatilliset perustutkinnot ovat laaja-alaista osaamista, joka antaa tukevan perustan työssä osaamiselle ja erityisesti osaamisen kehittämislle. (Ruohotie. 2007:224.) Kauneudenhoitoalalla tämä tarkoittaa ammattitaitoista osaamista monipuolisella alalla, mutta myös kykyä mukautua ja kehittää omaa osaamistaan jatkuvasti muuttuvalla työkentällä.

4.1 Ammattikoulutuksen tavoitteena työelämä

Ammatillisen koulutuksen, työelämän ja työllistymisen välillä on vahvat kytkökset, mitkä käyvät ilmi lainsäädännössä. Lakitekstissä selvennetään, että ammatillisen koulutuksen tehtävä on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja erityisesti vastata sen osaamistarpeita sekä edistää työllisyyttä. Samassa laissa painotetaan, että työelämän tarpeet tulee erityisesti ottaa huomioon ammatillisessa koulutuksessa. Näin ammatillinen koulutus eroaa selvästi yleissivistävästä koulutuksesta, jossa korostetaan enemmän koulutuksen itseisarvoa. Ammatillinen koulutus voi avata opiskelijalla tien työelämään, mutta sitä käytetään usein myös askeleena jatkokoulutuksiin, kuten esimerkiksi ammattikorkeakouluun. (Brunila, Hakala, Lahelma & Teittinen. 2013: 11; Laki ammatillisesta koulutuksesta 1998/630.)

Ammatillinen koulutus Suomessa on hyvin moninaista. Ammatillisen koulutuksen piiriin kuuluvat oppilaitos- ja oppisopimuskoulutus sekä näyttötutkinnot. Ammatillisen koulutuksen moninaisuutta lisää sen jakautuminen useaan ammatilliseen sektoriin ja niiden sisällä koulutuksiin, joissa valikointi, sisällöt ja kulttuuri saattavat poiketa paljonkin toisistaan. (Brunila ym. 2013:11.)

Ammatillisen peruskoulutuksen tavoitteena on tarjota opiskelijoille tarpeellisia tietoja ja taitoja, joiden avulla he kykenevät ammatin itsenäiseen harjoittamiseen. Ammatillista koulutusta järjestettäessä tulee olla yhteistyössä elinkeino- ja muun työelämän kanssa. (Laki ammatillisesta koulutuksesta 1998/630.) Ammatillinen osaaminen ja koulutus herättävät kuitenkin keskustelua eri tahojen välillä. Työelämästä saadaan aika ajoin viestiä, että ammatillisen perustutkinnon suorittaneet eivät osaa tarvittavia taitoja, ja monesti tarvittava osaaminen opitaan vasta työkentällä

Ammatillinen koulutus palvelee usein väestön ammatillisia koulutustarpeita, jotka nousevat suoraan elinkeinoelämän tavoitteista ja vaatimuksista. Erityisesti ammatillinen aikuiskoulutus onkin koulutuksen alue, jossa yksilö ja työelämä kohtaavat löytäen yhteisen toimintaympäristön, joka mahdollistaa oppimisen ja osaamisen tulevaisuuden. (Ruohotie. 2007: 227.) Kuitenkin Euroopan toisen asteen kouluista tehdyn tutkimuksen mukaan toisen asteen koulutus ja työmarkkinat eivät aina kohtaa. Tämän seurauksena läheskään kaikki valmistuneet eivät päädy työtehtäviin, mitkä vastaavat heidän saamaansa koulutusta. Jos koulutus ja työmarkkinat eivät kohtaa, sen on päätelty yleensä johtuvat siitä, että koulutus järjestelmä on epäonnistunut antamaan opiskelijoilleen tarvittavia taitoja työelämään. Toisaalta voidaan myös todeta, että tällaisessa tilanteessa työmarkkinat eivät välttämättä ole kyenneet paikallistamaan valmistuvia opiskelijoita vapaana oleviin työpaikkoihin. Tämän kaltainen ristiriitaisuus tulee usein kalliiksi niin kansantaloudelle kuin työntekijöillekin. (Levels, van der Velden & Di Stasio, 2014:2.) Oppilaitoksen kannalta työllistyminen on tärkeää, koska työllistymislukujen pohjalta arvioidaan myös oppilaitoksen toimintaa (Poikela, 2005:251).

4.2 Yksilön merkitys työllistymisessä

Työelämään siirtyminen on tärkeä vaihe yksilön elämässä, sillä siirtymisen onnistuminen ei ole yhdentekevää. Ansiotyö ei ole vain keskeinen osa elämäntulkua, vaan sillä on myös merkitystä sille, kuka yksilö on ja kuinka hän elää. Työ määrittää identiteettiä, mahdollistaa taloudellisen toimeentulon ja vaikuttaa muillekin elämänalueille kuten perheeseen ja vapaa-aikaan. Työllä on myös merkitystä terveyteen ja hyvinvointiin. (Salmela-Aro & Nurmi 2002: 69.)

Yksilön työllistymiseen vaikuttaa useampikin tekijä. Useimmiten toiset henkilöt voivat vapaammin ja paremmin edellytyksin kuin toiset asettaa ja toteuttaa ammatillisia tavoitteitaan. Toisin sanoen ihmisten kesken on eroja sen suhteen, missä määrin he pääsevät tyydyttäviin määränpäihin työelämässä. Eriarvoista sijoittumista työelämään voidaan tarkastella erilaisista näkökulmista. (Dunn, Grasso & Saunders 2014.)

Psykologiassa keskeisinä tekijöinä on pidetty yksilöä ja häneen liittyviä tekijöitä, kuten kykyjä, persoonallisuutta tai motivaatiota. Voidaan myös todeta, että työelämään sijoittumiseen vaikuttaa muutkin tekijät kuin yksilön omat ominaisuudet ja ansiot, kuten esimerkiksi sosiaaliset verkostot ja rakenteet. Kaiken kaikkiaan työelämään siirtyminen voidaan nähdä vuorovaikutuksellisenä tapahtumana. Siinä yksilö pyrkii tavoitteellisella toiminnallaan resurssien ja työelämä kontekstin puitteissa suuntautumaan työelämään, josta saadut kokemukset ja palaute puolestaan heijastuvat jatkossa yksikön tavoitteissa ja suunnitelmissa. (Salmela-Aro & Nurmi 2002; 66.)

Se miten ja mihin vastavalmistuneet henkilöt sijoittuvat työelämässä ei siis ole vain sattuman tulosta. Kun työllistymistä tarkastellaan psykologisesta näkökulmasta tarkemmin, nousee esille kaksi merkittävää tekijää: yksilökeskeinen ja kontekstuaalinen. Yksilökeskeisessä selityksessä ajatellaan, että onnistunut työelämään siirtyminen on kiinni ennen kaikkea yksilön ominaisuuksista kuten kyvyistä ja persoonallisuudesta- tai hänen hallinnassa olevista resursseista kuten koulutuksesta. Yksilön omat resurssit nähdään henkilökohtaisena ja inhimillisenä pääomana. Henkilökohtainen pääoma käsittää erilaiset kyvyt ja persoonalliset ominaisuudet, kun taas inhimillinen pääoma viittaa yksilön taitoihin ja osaamiseen, kuten esimerkiksi koulutukseen. Psykologiselta kannalta näitä kahta pääomaa on tyypillisesti pidetty ratkaisevana tekijänä kun selvitetään yksilön elämän kulkua, esimerkiksi hänen ammatillista uraansa. (Salmela-Aro & Nurmi 2002; 70.)

Toisesta näkökulmasta katsottuna voidaan todeta, että yksilön inhimillinen ja henkilökohtainen pääoma ei ole riittävä selitys, kun perustellaan työhön sijoittumista. Esimerkiksi saman koulutuksen saaneilla henkilöillä ammatillinen asema saattaa olla hyvinkin erilainen heijastaen esimerkiksi vanhempien sosiaalista asemaa. On pystytty osoittamaan, että nuoremmilla ikäpolvilla perhetaustan vaikutus koulutukseen ja ammatilliseen sijoittumiseen on lisääntynyt ja omien ansioiden merkitys melkein päähentynyt. Toisin sanoen kontekstuaalisilla tekijöillä on erittäin tärkeä merkitys työelämään sijoittumisessa. (Salmela-Aro & Nurmi 2002: 70, 73; Dunn ym. 2014.)

Olenaisia kontekstuaalisia tekijöitä ovat sosiaaliset verkostot ja niiden sisältämät resurssit eli sosiaaliset resurssit. Keskeinen sosiaalisen pääoman teorian väittäminen on, että sosiaalisen pääoman avulla yksilö voi paremmin toteuttaa tavoitteitaan tai intressejään, koska resurssit mahdollistavat mahdollisuuksien paikallistamisen ja kehittämisen. (Salmela-Aro, K. & Nurmi, J, 2002: 70, 73.) Sosiaalisen pääoman käsite vertautuu muihin aineeton pääomaa tarkoittaviin käsitteisiin kuten inhimillinen, kulttuurinen ja intellektuaalinen pääoma. Käsitteellä tarkoitetaan sosiaalisen rakenteen aineettomia ominaisuuksia, jotka liittyvät ihmisten välisiin verkostoihin, normeihin ja luottamukseen, jotka edistävät vuorovaikutusta, tavoitteita ja toimintaa. (Poikela, 2005:14.) Tutkimuksissa on myös osoitettu, että sosiaalinen pääoma ei vaikuta ainoastaan työpaikan saantiin ja myöhempään hyvään ammatilliseen asemaan vaan myös nopeampaan ylenemiseen organisaation sisällä. Näin työelämään siirtyvä henkilö, jolla on enemmän sosiaalista pääomaa käytössään kun toisella vastaavassa siirtymätilanteessa olevalla henkilöllä, saa paikallistettua ja kehitettyä paremmin mahdollisuuksiaan työelämässä esimerkiksi saa hyvin palkatun työpaikan suositusten ansiosta. (Salmela-Aro & Nurmi 2002: 70, 73.)

Elämänsiirtymävaiheissa korostuvat erilaiset persoonallisuustekijät, koska siirtymävaihe on tilanteena uusi ja yksilöllä on normatiivinen odotus toimia. Yksilöllä ei välttämättä ole tietoa,

kuinka toimia tarkoituksen mukaisella tavalla. Täten hän joutuu toimimaan yksilöllisten taipumustensa varassa. Toisaalta yksilön toimintaa ei voi ennustaa uudessa tilanteessa hänen persoonallisuuteensa liittyvillä tekijöillä, vaan ennemminkin tilanne suuntaa yksilön toimintaa. Näin ollen voidaan päätellä, että työelämään sijoittuminen ei ole yksilön määrättävissä, vaan kontekstuaaliset tekijät vaikuttavat ratkaisevasti siihen, miten sijoittuminen onnistuu. Työelämään siirtymiseen vaikuttaa näin ollen yksilön motivaatio, sosiaalinen pääoma ja työelämänteksti. (Salmela-Aro & Nurmi 2002: 80.)

4.2.1 Motivaatio tavoitteellisena toimintana

Motivaatiolla viitataan vaiheittain etenevään tavoitteelliseen toimintaan. Toimintateorian mukaan yksilöt ovat sekä oman elämänkulkunsa rakentajia että sen rakentamia. Tällöin yksilöt pyrkivät tavoitteellisella toiminnallaan suuntaamaan elämänsä kulkuaan. Vastaavasti toiminnasta saatu palaute ja kokemukset muokkaavat yksilön tulevia suunnitelmia sekä käsitystä itsestä ja ympäristöstä. Keskeistä on erilaisten tavoitteiden ja päämäärien asettaminen ja niiden toteuttaminen. Tavoitteet ja päämäärät heijastavat yksilölle tyypillistä toimintaa sekä toiminnan ympäristöä. Asettamalla tavoitteita yksilö pyrkii jäsentämään ja suuntaamaan omaa toimintaansa kontekstinsa puitteissa. Henkilökohtaiset tavoitteet korostavat motivaationaalista ja tulevaisuuteen suuntautunutta aspektia. Tavoitteet ovat kontekstuaalisia, koska ne heijastavat ympäristön odotuksia ja mahdollisuuksia, ja tavoitteet ovat myös motivoivia, koska ne aktivoivat ja suuntaavat henkilön toimintaa. (Salmela-Aro & Nurmi 2002; 72.)

Henkilö pyrkii suuntautumaan omien tavoitteidensa mukaisesti työelämään ja vastaavasti sieltä saadut kokemukset vaikuttavat jatkossa henkilön motivaatioon. Saatu motivaatio vaikuttaa taas yksilön sijoittumiseen työelämässä ja työpaikan saamiseen (Nordenmark 1999). Kun toiminnan kautta saadaan palautetta useista eri tilanteista ja yrityksistä, yksilön kiinnostuksen kohteet ja tavoitteet alkavat suuntautua hänelle ominaisella tavalla. Hän voi esimerkiksi toistuvien positiivisten työelämäkokemusten myötä enenevässä määrin kiinnostua työelämästä. Toisaalta jos palaute on ollut negatiivista hän voi vetäytyä työelämästä ja suuntautua muille elämäntoimintakentille. Erityisesti varhaisaikuisten asenteet ja arvot ennen työelämään siirtymistä ovat yhteydessä siihen millaisia kokemuksia heille kertyy työelämästä ja vastaavasti nämä kokemukset vaikuttavat jatkossa asenteisiin ja arvoihin muuttumiseen. (Salmela-Aro & Nurmi 2002; 72.)

4.2.2 Ammatti-identiteetin kehittyminen urapolulla

Ammatillisen identiteetin katsotaan edustavan ammatillista pysyvyyttä, kuitenkin se myös kehittyy koko ajan ja kehittämistä myös vaaditaan. Ihminen joutuu vaihtamaan ammattia tai ainakin työtehtävää useamman kerran elämänsä aikana. Koulutusyhteiskunnassa toistuvat työ-

ja koulutusjaksot, jotka edellyttävät identiteetin uudistumista. Toisaalta tarjolla on yhä enemmän ammatteja ja työtehtäviä, jotka antavat monipuolisemman mahdollisuudet identiteetin rakentumiselle ja kehittymiselle. Nuorelle ammatinvalitsijalle ei ole enää valmiita ennustettavia ammatteja ja virkoja, kuten oli maatalous- tai teollisuusyhteiskunnassa. Amatit ja työtehtävät muuttuvat ja muotoutuvat ja samaan aikaan työmarkkinoilla kaivataan erityisosaamista ja entistä suurempien kokonaisuuksien hallitsemista työntekijältä. (Mulari 2013:122.)

Ammatti- identiteetin rakentumista vaikeuttaa epävakaa työmarkkinat. Määräaikaiset työsuhteet ja epäselvemmät työkuvat haastavat työntekijää kehittämään ammitti- identiteettiään. Haastavuutta tuovat myös pidemmät koulutusajat ja myös se, että työllistymisen ja ammatialalla etenemisen ennustettavuus on heikentynyt. Nykypäivänä harva tekee enää koko työelämänsä työtä samassa tehtävässä tai saman työnantajan palveluksessa. Tämän takia onkin parempi puhua monilla aloilla eneminkin urista kuin ammateista. Ura koostuukin useasti sarjasta peräkkäisiä valintoja: työtehtävien ketjusta muodostuu yksilön urapolku. Ura polkuun opiskelija voi suunnitella erilaisen keinoin. Opiskelija voi muun muassa ottaa selvää häntä ympäröivästä työtilanteesta ja verkostoitua alalle. (Mulari 2013:123;Hirchi, Freund & Herrmann 2014.)

Peräkkäiset valinnat kehittävät ammatitaitoa, jolloin urapolulla eteneminen kehittää myös ammatillista identiteettiä. Urapolun suunnan voi nähdä myös laskevana tai tasaisena. Etene- miseen vaikuttavat onnistumiset, yksilön tekemät omat valinnat sekä joissain tapauksissa on- nikin. Joillekin uralla eteneminen on kaikki kaikessa, toiset taas suhtautuvat työhön vähem- män kunnianhimoisesti pyrkien turvaamaan ansiotyöllä vain toimeentulonsa. (Mulari 2013:123.)

Nuoruusiässä yksilö alkaa luoda ammatillista identiteettiään ja työstää samalla minä- ja suku- puoli-identiteettiään uudelta pohjalta. Erityisesti yhteiskunnalliselta kannalta nuorten tuke- minen heidän ammatinvalinnassaan on ensiarvoisen tärkeää. Nuori tarvitsee hyväksyntää ja kannustavaa palautetta omasta työsuorituksestaan jo opiskelun ja työuransa ensivaiheissa. Tämä on tärkeää, sillä se auttaa muodostamaan myönteistä asennetta työn tekemistä sekä yhteiskuntaan sijoittumista kohtaan. Aikuisena voi tulla ammatillinen identiteetti kriisi, jos työ tai ammatti ei tunnu omalta tai jos syystä tai toisesta ei ole mahdollista tehdä aiemman ammatillisen identiteettinsä mukaista työtä. On myös mahdollista, että oman työn tehtäväsi- sällöt ovat muuttuneet niin, että työn vaatimukset tuntuvat täysin uusilta. Tilanne saattaa herättää epävarmuutta, muutosvastarintaa, mutta toisaalta myös iloa uusista haasteista ja mahdollisuuksista. (Mulari 2013:125.)

4.3 Opinnoista työelämään

Opintojen aikana opiskelijalle usein muotoutuu jonkinlainen käsitys työelämän todellisuudesta. Erilaisista työllistymismahdollisuuksista opiskelija saa tietoa muun muassa kesätöiden ja työpaikkavierailujen kautta. Toisaalta tällaisen tiedon pohjalta todellisen työelämän ja oman ammattikuvansa hahmottaminen voi olla vaikeaa. Hahmottaminen voi tuottaa vaikeuksia etenkin nuorille opiskelijoille, joiden itsetuntemus on vasta kehittymässä ja omien soveltuvuuksien tunnistaminen on vierasta. (Aro, Rantanen & Salmela. 2008: 77.)

Opiskelijan valintakriteerit opintoalan ja -laitoksen valinnassa ovat aina yksilöllisiä. Joillekin tärkeimmäksi tekijäksi muodostuu ammatin palkkataso ja status. Toiset taas valitsevat tulevan ammattinsa kiinnostavuuden perusteella. Opiskelijan etukäteispohdinnat ja mielikuvat siitä, minkälaista opiskelu on, ovat usein epätarkkoja. Monesti todellisuus opinnoista osoittautuikin odotettua työläämmäksi tai tylsemäksi. Merkitsevimmät ulottuvuudet ovat kuitenkin opiskelussa opiskelijan motivaation taso ja persoonallisuudesta kumpuavat opiskelutyylit ja kykyrakenteet. (Aro ym. 2008: 79-80.)

Monilla aloilla saman koulutusohjelman läpikäyneet opiskelijat voivat työllistyä hyvin erilaisiin työtehtäviin. Opiskelijan tulisi tiedostaa tämä jo opiskeluvaiheessa ja mahdollisesti suuntautua opinnoissa haluamaansa työtehtävää kohti. Opinnoissa suoritettujen tenttien, kurssien ja lopputöiden arvosanojen merkitys työllistymiseen on hyvin vaihtelevaa. (Aro ym. 2008: 92.) Yhä useammin työnantajat painottavat rekrytoinnissa hakijan työkokemusta. Kysyttäessä työnantajilta työnhakijan tärkeimpiä ominaisuuksia, tärkeimmiksi nousi hakijan oikeanlainen asenne ja työkokemus. Vähiten painoarvoa sai koulutus. Työnhakijat puolestaan painottivat kaikkea kolmea, mutta vahvimaksi nousi koulutuksen merkitys. (Hammarsten 2006.) Useimmiten työnantajat tiedostavat, että joillakin arvosanoilla voi olla merkitystä ennustettaessa myöhempää menestystä. Erityisen hyvät arvosanat saattavat vaikuttaa työpaikan saamiseen, etenkin, jos ehdokkaat ovat muuten tasaväkisiä. (Aro ym. 2008:93.)

Viimevuosina myös erilaisten vaihto-opiskeluohjelmien suosio on kasvanut ja useimmat oppilaitokset tekevät yhteistyötä muiden eurooppalaisten oppilaitosten kanssa. Vaihto-ohjelmien hyötyjä on muun muassa vieraiden kulttuurien oppiminen, kielitaidon kohentuminen ja uusien verkostojen rakentuminen. Globaaleilla työmarkkinoilla esimerkiksi edellä mainitut sosiaaliset ja kielelliset taidot ovat hyödyllisiä. Työnantajat usein suhtautuvat vaihtoihin melko positiivisesti. Erityisesti hankittua kielitaitoa ja hakijan kansainvälistä kokemusta arvostetaan. Kuitenkin opiskelijavaihdon painoarvo rekrytointipäätöksessä on kohtalaisen pieni. (Aro ym. 2008: 94-95.)

Työnantajat ja rekrytoijat arvostavat opiskelun aikaista työntekeä ja tällöin ensisijaisesti työkokemuksen määrää enemmän kuin sen spesifiä liittymistä omaan alaan. Kaikille opiskelijoille ei voi aina löytyä koulukseen liittyviä töitä ja monesti ihmisenä kasvamisen kannalta maanläheisissä töissä työskentely on hyödyllistä ja avartavaa. Nykyinen opintotukijärjestelmä pakottaa tekemään töitä opiskelun ohella, mikäli opiskelija haluaa tulla toimeen omillaan. (Aro ym. 2008:96-97.) Monesti paras tapa ammatillisessa koulutuksessa onkin tarjota opiskelijalle joustavia, yksilöllisiä mahdollisuuksia tutkinnon suorittamiseen. Tällaisessa tilanteessa opiskelija suorittaisi opinnot esimerkiksi vuorottelemalla koulutuksen ja alaan liittyvän työn välillä. (Nissilä 2012.)

Valmistuneiden uusien ammattilaisten työnhakua usein ohjaa niin alitajuiset kuin tietoisetkin päätökset ja tavoitteet. Ratkaisevana tekijänä on samankaltaisuuden hakeminen. Kaltaisuutta haetaan tiedostaen tai tiedostamatta usein jo haastattelutilanteessa. Samaistumisen ja sopeutumisen halu kuljettaa usein nuorta työntekijää hänen tekemissään päätöksissä työnhauksen suhteen. Todellisuudessa osumatarkkuus sille, että löytää heti itselleen, ominaisuuksilleen ja motiiveilleen pitkäkestoisen ja sopivan ammatin, on valmistumisen jälkeen pieni, ehkä 20-30 %. (Aro ym. 2008:114-115.)

Useimmiten työnantaja toivoo työnhakijan sitoutuvan työtehtäviin. Valittu uusi työntekijä käy läpi monia toimenpiteitä aloittaessaan uudessa työpaikassa. Hänet koulutetaan organisaation sisällä ja ulkopuolella, hänelle hankitaan työvälineitä ja henkilöstöetuja. Vastapainona työnantaja toivoo työntekijältä merkittävää työpanosta. Kuitenkin useimmat nuoret noin 25-vuotiaat työnhakijat eivät pohdi työuransa tulevaisuutta pitkällä tähtäimellä. Tarkastelukulma saattaa lyhimmillään olla vain muutaman vuoden mittainen. Moni työntekijä omaa kunnianhimoa, joka vaikuttaa samoissa tehtävissä pysymiseen. Parin vuoden aikana hankittu työkokemus saattaa jäädä pinnalliseksi ja vaihto vaativampaan tehtävään toiselle työnantajalle lisää myös epäonnistumisen riskiä. Nopeat liikkeet työuran alussa saattaa aiheuttaa vaikeuksia uusien tehtävien saamisessa, kun työnantajat eivät usko yksilön kykyyn sitoutua. (Aro ym. 2008: 110-111.)

Työelämään siirtymisen on todettu olevan aikaisempaa epävarmempaa ja ajallisesti pidempää kuin aikaisemmin. Tämä johtuu osaksi työelämän rakenteellisesta muutoksesta. Työelämässä on nähtävissä kehityssuunta, jossa vakituisista työpaikoista on siirrytty yhä enemmän määräaikaisiin ja tilapäisiin työsuhteisiin. Monet valmistuneet huomaavat, että he joutuvat luomaan itse oman työnsä. (Mulari, M. 2013:122.) Onkin katsottu, että monilla nuorilla aikuisilla ei ole vain yhtä siirtymää koulusta työelämään, vaan monia eri polkuja esimerkiksi koulutuksen, työsuhteiden ja työttömyyden välillä. Työmarkkinoiden epävarmuuden vuoksi työ ei välttämättä tarjoa kaikille entisen kaltaista perustaa oman elämän suunnitteluun ja pitkäaikaisten tavoitteiden toteuttamiseen. Usein juuri työ tuottaa yksilölle menestyksen kokemuksia ja itsetun-

non kohotusta. Vakituksessa työsuhteessa työntekijän henkilökohtaiset kyvyt tulevat myös paremmin esiin. Lyhyissä työsuhteissa työntekijä jää usein vaille taloudellista turvaa, pysyviä sosiaalisia suhteita ja itsensä kehittämismahdollisuutta. (Salmela-Aro, K. & Nurmi, J, 2002: 69; Malenfant, R., LaRue, A. & Vezina, M. 2007: 831.)

5 Laadullisen tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät

Tämä opinnäytetyö on laadullinen tutkimus ja se on toteutettu tapaustutkimuksena.. Tyypillistä tapaustutkimukselle on valita tutkimuskohteeksi yksittäinen tapahtuma tai joukko tapauksia. Tapaustutkimuksessa ollaan kiinnostuneita usein näiden tapauksien sisältämistä prosesseista. Tapaustutkimuksen tarkoituksena on kuvata ja selittää tapauksia pääasiassa miten- ja miksi-kysymysten avulla (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2014).

Valikoitua tapausta tutkimalla pyritään lisäämään ymmärrystä käsiteltävissä olevasta ilmiöstä pyrkimättä kuitenkaan yleistävään tietoon. Yhdenkin tapauksen huolellinen tutkiminen voi kuitenkin tarjota yksittäistapauksen ylittävää tietoa, vaikka sen pohjalta ei voi esittää yleistyksiä. Tapaustutkimus yleensä valitaan menetelmäksi kun halutaan ymmärtää kohdetta syvällisesti ja huomioida siihen liittyvä konteksti. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2014).

Tässä opinnäytetyössä keskityn tutkimaan Helsingissä sijaitsevan Suomen Kosmetologikoulun opiskelijoiden työllistymistä. Toteutettu tutkimus muodostui kaksivaiheisesta prosessista. Aineiston kerääminen alkoi ennen opiskelijoiden valmistumista keväällä 2014 ja päättyi kun opiskelijat olivat sijoittuneet työelämään syksyllä 2014.

Opinnäytetyössä toteutetussa tutkimuksessa pyritään ymmärtämään opiskelijoiden työllistymiseen vaikuttavia tekijöitä ja muun muassa opiskelijoiden taustojen ja motivaation merkitystä työllistymisprosessissa. Vaikka opiskelijoiden työllistymistä tutkitaan tässä opinnäytetyössä vain yhden organisaation osalta, voidaan katsoa, että muiden tapaustutkimusten tavoin myös tämän opinnäytetyön tuloksissa on paljon yleistettävyyttä.

Ajatus tämän opinnäytetyön aiheeseen lähti liikkeelle koulun kiinnostuksesta selvittää opiskelijoiden mielikuvia kauneudenhoitoalalle työllistymisestä. Samalla haluttiin myös selvittää opiskelijoiden valmiuksia alalle ja lopullista sijoittumista työelämään. Tutkimusongelmaksi nousi, päätyvätkö Suomen Kosmetologikoulusta valmistuneet opiskelijat töihin kauneudenhoitoalalle ja mitkä asiat vaikuttavat työllistymiseen.

Tutkimuksen ensimmäisessä osiossa koulun rehtori valitsi luokan, joka toimii tutkimuksen perusjoukkona. Luokan valinta oli harkittu, sillä tutkimukseen haluttiin opiskelijoita, jotka valmistuisivat parin kuukauden kuluttua aineiston keruusta. Luokan koko oli 20 opiskelijaa. Hei-

dän kaikkien toivottiin osallistuvan tutkimukseen. Tutkimuksen toteutuspäivänä kaikki opiskelijat eivät kuitenkaan olleet koulussa, joten tutkimukseen osallistuivat ne 11 opiskelijaa, jotka olivat tunnilla kyseisenä ajankohtana.

Laadullisen tutkimuksen perinteisiä aineiston keruu menetelmiä on haastattelu ja havainnointi (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2014). Lisäksi nykyään käytetään myös erilaisia kirjoitelmia ja vastauksia (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2014). Tässä opinnäytetyössä tutkimusaineiston keruu tapahtui kirjallisesti. Opiskelijoille jaettiin tutkimuslomake, joka sisälsi kahdeksan avointa kysymystä. Avointen kysymysten tarkoituksena oli ohjata opiskelijoita vastaamaan niin, että saataisiin ratkaistua valittu tutkimusongelma. Tutkittavat osallistuivat tutkimukseen anonymisti. Lopuksi tutkittavilta pyydettiin sähköpostiosoitteet, jotta he pystyisivät osallistumaan myös tutkimuksen toiseen osioon.

Toimeksiantajan toivomus oli, että tutkimuksessa selvitettäisiin laajasti, minkälaisiin työtehtäviin Suomen Kosmetologikoulun opiskelijat olivat sijoittuneet koulusta valmuistuttuaan. Tutkimuksella haluttiin erityisesti saada selville, miten opiskelijat olivat kokeneet siirtymisen opinnoista kauneudenhoitoalan työtehtäviin. Aineistonkeruun toinen vaihe koski luokkaa, joka oli valmistunut vuotta aikaisemmin. Koululla oli valmistuneista opiskelijoista vain rajallisesti tietoa saatavilla, joten tutkimustiedon keruuväyläksi valikoitui sähköposti. Toisessa vaiheessa kysely lähetettiin 32 kosmetologille. Sama lomake lähetettiin myös 11 tutkimuksen ensimmäiseen osaan osallistuneille kesällä valmistuneille kosmetologeille.

Valmistuneille kosmetologeille lähetettiin tutkimuslomake, joka sisälsi seitsemän avointa kysymystä. Vähäisten vastausmäärien vuoksi perusjoukkoa jouduttiin laajentamaan ja tutkimuslomake lähetettiin vielä toiselle valmistuneelle luokalle. Tämä luokka oli ollut työelämässä vajaan vuoden. Lisäksi tutkittavia lähestyttiin sosiaalisessa mediassa Facebookissa, jonka avulla oli tarkoituksena saada lisää vastauksia. Lopuksi tutkimuksen toiseen osioon vastasi 16 henkilöä. Näistä osallistujista neljä oli osallistunut myös tutkimuksen ensimmäiseen osioon. Tutkimuksen otos haluttiin pitää hieman suurempana, jotta tutkimuksesta selviäisi eri henkilöiden kokemuksia alalle työllistymisestä. Laajempi otos myös mahdollisti selvittää moninainen, minkälaisia työpaikkoja valmistuneet opiskelijat olivat saaneet kauneudenhoitoalalta, ja mitkä asiat siihen olivat vaikuttaneet yksilötasolla.

Aineiston analyysimenetelmänä käytettiin teemoittelua, joka on luonteva menetelmä käsitellä kirjallisesti kerättyjä avoimien kysymyksen vastauksia. Teemoja, eli keskeisiä aiheita, muodostetaan aineistolähtöisesti etsimällä tekstimassasta vastauksia yhdistäviä asioita (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2014). Tutkimuksen analysoinnissa muodostuneet teemat muodattavat pitkälti aineistonkeruussa käytettyjen avointen kysymysten runkoa. Tutkimusrapor-

tissa esitetään teemojen yhteydessä aineisto-otteita. Aineisto-otteet on numeroitu ja merkitty lyhenteillä opiskelija O. ja valmistunut V.

6 Opiskelijoiden ajatuksia opintoihin hakeutumisesta ja tulevasta työllistymisestä

Tutkimuksen ensimmäinen osio toteutettiin yhdelle opintoryhmälle, joka oli aloittanut kosmetologiopintonsa reilu vuosi sitten. Ryhmässä oli paljon eri-ikäisiä ja erilaisista koulutustaus-toista olevia opiskelijoita. Vastanneista suurin osa oli alle 30-vuotiaita ja loput tutkittavista olivat yli 40-vuotiaita.

Erityisesti koulutus pohjaltaan vastanneet erosivat toisistaan. Yli puolet vastanneista olivat ammatinvaihtajia. Useimmilla oli taustalla toinen ammattitutkinto kuten lähihoitaja tai merkonomi. Nuoremmilla vastaajilla oli lähes poikkeuksetta ylioppilaspohja. Yhdelläkään vastaajista ei ollut aikaisempaa kauneudenhoitoalaan liittyvää tutkintoa.

6.1 Opintoihin hakeutumiseen motivoineet tekijät

Kyselyn alussa opiskelijoilta tiedusteltiin, mitkä asiat heitä motivoi hakeutumaan kauneudenhoitoalalle. Vastauksista selvisi useampia teemoja, jotka ovat vaikuttaneet opintoihin pyrkimiseen. Yhdeksi vahvaksi motivoivaksi tekijäksi nousi perheen vaikutus opintojen valintaan. Vastanneen äiti tai sisko oli valmistunut kauneudenhoitoalalle, mistä oli syntynyt idea, että kauneudenhoitoala voisi sopia itsellekin. Se, että perheellä oli kauneudenhoitoalan yritys, oli voimakas motivoiva tekijä vastanneelle lähteä opiskelemaan samaa alaa. Perhe motivoivana tekijänä oli tyypillisempi vastaus nuoremmilla noin alle 30-vuotiailla vastaajilla.

”Siskoni opiskellessa alaa, varmistuin siitä, että ala olisi minullekin oikea” O.2

”Ala on aina kiinnostanut minua, koska äitinikin on kosmetologi” O.9

”Minua motivoi lähtemään opiskelemaan alaa halu jatkaa perheyrittystä” O.7

Kauneudenhoitoalassa monia motivoi myös mielikuva alan sosiaalisesta puolesta. Vastanneet korostivat haluavansa tehdä työtä ihmisten parissa ja ihmisläheisessä työssä, minkä vuoksi he olivat suuntautuneet kosmetologiopintoihin. Kauneudenhoitoala nähtiin myös käytännönläheisenä työnä, mikä koettiin houkuttelevaksi. Yhtenä motivoivana tekijänä oli myös alan monipuolisuus. Monipuolisuudella usein tarkoitettiin moninaisia työtehtäviä ja alan jatkuvaa kehitystä. Vastauksista korostui, että juuri monipuolisuus on osatekijänä pitämään mielenkiintoa yllä työtä kohtaan.

”Tykkään olla ihmisten kanssa tekemisissä ja pidän työskennellä käsin” O.11

Ammatinvaihto oli monille myös ollut taustavaikuttajana opintoihin lähtemisessä. Vastannut oli joko kyllästynyt vanhaan ammattiin tai koki, että oli nuorempana ajautunut väärään ammattiin ja halusi nyt tehdä sitä mistä oli haaveillut.

”Olen jo sen ikäinen, että nyt on viimeistään aika tehdä sitä mitä haluaa” O.3

Monille ammatinvaihtajille motivoivana tekijänä oli halu tehdä itsenäistä työtä ja lähteä yrittäjäksi kauneudenhoitoalalle. Kauneudenhoitoala nähtiin väylänä päästä itsenäiseen ammatinharjoittamiseen.

Osa vastaajista koki, että alan mielenkiintoisuus oli ollut ratkaisevana tekijänä opintoihin hakeutumisessa. Kiinnostus liitettiin esimerkiksi alan terveydelliseen puoleen. Vastanneita kiinnosti yhdistää oma terveydellinen osaamisensa kauneudenhoitoalan palveluihin. Osa vastanneita koki kauneudenhoitoalan yksinkertaisesti ”tuntuvan omalta alalta”. Vastauksista nousi esiin myös mielikuva kosmetologin työstä ”ei stressaavana työnä”.

”Minua motivoi lähtemään opiskelemaan kauneudenhoitoalaa kiinnostus kauneuden- ja terveydenhoitoalaan sekä yrittäjyyttä kohtaan” O.6

”Alan monipuolisuus pitää kiinnostuksen korkealla” O.2

”Ala on hyvin monipuolinen ja saa olla tekemisissä ihmisten kanssa” O.9

Kuva 1: Opiskelijoiden näkemyksiä opintoihin hakeutumisen taustatekijöistä

6.2 Opiskelijoiden mielipiteitä koulun tarjoamista opinnoista

Kaikkia vastanneita yhdisti positiivinen mielikuva kauneushoitoalan opinnoista. Useimmat vastaajat korostivat opintojen mielekkyyttä. Vastauksista kävi myös ilmi, että opiskelijat olivat hyvin tyytyväisiä koulun tarjoaman opetuksen tasoon.

”Opinnot on ollut todella mielenkiintoisia”O.3

”Opinnot koen mielekkäänä, aihe on kiinnostava ja uutta tulee jatkuvasti”O.5

”Olen tykännyt ja kokenut mielekkäänä opinnot”O.4

Mielekkyyteen vaikuttaneita tekijöitä oli muun muassa opettajat, joita vastanneet pitivät ammattitaitoisina ja hyvinä. Yhdeksi teemaksi nousi myös opiskelijoiden kiinnostus opettajien aiheiden sisältöön, mikä oli omiaan nostamaan opiskelun mielekkyyttä. Vastauksista nousi muun muassa pitkät hoitolajakset, joita opiskelijat pitivät hyvänä asiana. Pidemmissä työssäoppimisjaksoissa taidot harjaantuivat ja opiskelija sai tutustua tulevan ammattinsa arkeen.

”Opettajat ovat olleet erittäin hyviä” O.8

”Opinnot ovat olleet erittäin mielenkiintoisia, koska opettajat ovat olleet hyviä”O.1

”Tykkäsin hoitolajaksoista, koska silloin ne näyttivät, mitä todella osaa”O.1

Opintojen monipuolisuus ja alan kehittyminen nostettiin myös positiiviseksi asiaksi. Useimmat vastaajista viittasivat myös opintojen vaikuttaneen positiivisesti heidän motivaatioonsa kauneushoitoalaa kohtaan. Vastauksista kävi ilmi, että opintojen aikana tulevaisuuden suunnitelmat olivat selkeytyneet ja opiskelijoiden käsitys alan sopivuudesta itselleen vahvistunut. Toisaalta osalla vastaajista oli jo opintoihin lähtiessä vahva kuva siitä, millaisen uran haluaa kauneushoitoalalta.

”Alan opinnot ovat todella kiinnostavia, yleistietoa tulee paljon”O.3

”Opintojen aikana olen juurikin tajunnut, että tämä on minun juttuni ” O.2

”Hakeuduin alalle, koska haluan tehdä itsenäistä työtä omassa yrityksessäni”O.1

6.3 Kauneushoitoalalle työllistyminen opiskelijoiden näkökulmasta

Työllistymisen mahdollisuus nähtiin suuremmaksi osaksi negatiivisessa valossa. Yhdeksi huolenaiheeksi nousivat alan alhainen palkkaus ja siten taloudellisen tilanteen heikkeneminen. Vaihtoehdoksi koettiin oman hoitolan perustaminen. Osa vastanneista oli huolissaan myös ko-

vasta kilpailusta. Vastauksista nousi myös käsitys siitä, että kauneudenhoitoalan ammattilaisia koulutetaan melko paljon ja täten palkallisia työpaikkoja ei riitä kaikille työmarkkinoilla.

”Työllistymisen koen hankalana. Työpaikkoja on tarjolla rajoitetusti ja alan ammattilaisia on paljon” O.5

”Työllistyminen on mielestäni huono, ainut ratkaisu on pystyttää hoitola” O.10

”Olen kuullut, että työllistyminen alalle on tällä hetkellä heikkoa, mutta toivon että tilanne vilkastuisi” O.4

Osalle vastaajista yrittäjäyys oli selkeä valinta. Vastaajat, jotka suunnittelivat yrittäjäksi lähtemistä, näkivät sen positiivisessa valossa. Toiminimen perustaminen nähtiin kannattavampana kuin ansiotyössä toimiminen alan alhaisten palkkojen tähden. Kuitenkin osa vastanneista suhtautui epäilevästi siihen, kuinka kannattavaa kosmetologin on toimia vuokratuoliyrittäjänä. Vastauksissa nousi esille myös jatko-opiskelut vaihtoehtona työelämään siirtymiselle.

”Työllistyminen voi olla haastavaa esim. vuokratuolityöllistymisen kannalta eli kuinka kannattavaa se on kosmetologille” O.2

Vastanneilla oli jokseenkin selkeät mielikuvat, minkälaisiin työtehtäviin he haluavat työllistyä. Itsenäinen työskentely oli monien tavoitteena, joko toiminimen tai oman yrityksen muodossa. Hoitolatyöskentelystä useimmat olivat eritelleet, mitä hoitoja he haluaisivat tehdä työelämässä. Tämä viitanee mielikuvaan siitä, että vastanneet haluaisivat erikoistua tekemään vain määrättyjä hoitoja, jonka voi mahdollistaa vain oman yrityksen perustaminen. Nuorempien vastaajien mielikuvat omasta yrityksestä olivat enemmänkin haavetasolla, kun taas yli 40-vuotiaiden vastanneiden kesken oman yrityksen perustaminen oli paljon suunnitelmallisempaa.

”Kiinnostuin ajatuksesta, että työskentelisin jossain tavaratalossa kosmetiikkamyymälänä. Haaveena olisi myös jossain vaiheessa perustaa oma hoitola” O.9

Yhtenä hyvänä vaihtoehtona pidettiin kosmetiikkamyymälän työtä esim. tavarataloissa. Myymälätyötehtävät nähtiin kuitenkin enemmänkin vain mahdollisuutena, kun taas yrittäjäyteen suhtauduttiin päättäväisemmin. Kahdella vastanneista oli jo työpaikka valmiina ja ainoastaan yksi oli kiinnostunut maahantuontitehtävistä.

6.4 Kauneudenhoitoalan jatkokoulutus vaihtoehtona

Tutkimuksessa tiedusteltiin opiskelijoiden kiinnostusta kauneudenhoitoalan jatkokoulutusta kohtaan. Tarkoituksena oli selvittää, olivatko opiskelijat tietoisia, mihin eri suuntiin he voisi-

vat halutessaan kehittää ammattitaitoaan kauneudenhoitoalalla. Vastanneista yli puolet kokivat, että he olivat tietoisia eri jatkokoulutusvaihtoehtoista. Osa vastaajista yhdisti jatkokoulutuksen tarkoitamaan lisäkoulutuskursseja enemmän kuin uutta ammattinimikettä. Näin ollen he tunnistivat lisäkoulutustarpeen pysyäkseen ajan tasalla oman alan kehityksessä. Vastauksista selvisi myös, että kosmetologin tutkintoa pidettiin hyvänä pohjana jatko-opintoja ajatellen.

*”Lisäkoulutuksen eivät ole ikinä huonosta, eli varmasti aion
lisä kouluttautua” O.4*

”Olen kiinnostunut jatkokouluttaa itseäni tulevaisuudessa. Mitä enemmän tietoa sen parempi” O.2

Osa vastanneista kertoi olevansa kiinnostunut estenomitutkinnosta, mutta suosituimmaksi vaihtoehdoksi nousi jalkojenhoidon ammattitutkinto, lisäkoulutuksena kosmetologille. Toinen jatkokoulutusvaihtoehto, joka nousi vastauksista, oli maskeerauskoulu. Vastauksista kävi myös ilmi, että vaikka kiinnostusta lisäkoulutukseen olisikin, kaikki eivät olleet tietoisia eri kauneudenhoitoalan tarjoamista vaihtoehtoista. Osalla vastanneista ei ollut käsitystä siitä, mitä eri koulutuksia voi hyödyntää kauneudenhoitoalalla ja mihin jatkokoulutuksiin kannattaisi kauneudenhoitoalalla edetä. Omasta elämäntilanteesta johtuen osa mainitsi jatkokoulutuksen vähemmän kiinnostavana vaihtoehtona.

”Tarkoitukseni olisi jatkaa meikkaaja-maskeeraus koulutukseen muutaman vuoden sisällä” O.5

”Kiinnostusta jatkokoulutukseen olisi, mutta en lähde vielä ainakaan tässä vaiheessa” O.2

6.5 Opiskelijoiden käsitykset omista valmiuksista työelämään

Tutkimuksessa saatujen vastausten perusteella, Suomen Kosmetologikoulun opiskelijat näkevät omat valmiutensa työelämään pääasiassa positiivisena. Useimmat vastaajista kokevat saaneensa koulutuksensa aikana hyvät valmiudet työelämän haasteisiin ja kokevat omaavansa hyvän ammattitaidon kauneudenhoitoalalla. Vastauksista kävi ilmi, että opiskelijat sanoivat omaavansa hyvän perustiedon, ja näin ollen tiedostaen myös oman tietonsa rajallisuuden.

”Koen, että olen saanut hyvän peruskoulutuksen, mutta toki varmasti osallistun tulevaisuudessa erilaisille kursseille” O.12

”Kosmetologina oppii aina lisää, mutta olen saanut tällaisen hyvän pohjan alle” O.1

Opiskelijat kokivat saaneen varmuutta ammattitaitoonsa etenkin hoitolajaksoista. Vastauksissa korostui, että asiakaspalvelussa opiskelijat kokivat olevansa hyviä. Tämä yhdessä vankan työharjoittelun jälkeen, mikä suoritettiin koululla, vastanneet kokivat olevansa vahvoilla työmarkkinoilla.

”Koulun hoitolassa teimme niin paljon hoitoja, että uskon hyvään ammattitaitooni. Luottavaisin mielin eteenpäin, tiedän että pärjään alalla.” O.3

Epävarmuutta osa vastanneista koki joillakin kosmetologin tehtävien osa-alueella. Vastauksista voi kuitenkin tulkita, että näin vastanneet opiskelijat kokivat silti olonsa varmaksi astuessaan työelämään. Vaikka vastanneet olivat pääasiassa varmoja omista valmiuksistaan, epävarmuutta herätti alan työllisyystilanne.

”Koen että minulla on ihan hyvät valmiudet. Joissain asioissa vielä vähän epävarmuutta” O.9

Mielikuvat omasta mahdollisuudesta toimia yrittäjänä oli melko moninaiset vastaajien kesken. Osa vastaajista koki yrittäjyyden hyvin kannattavana vaihtoehtona. Näin vastanneet ajattelivat pärjäävänsä hyvin yrittäjänä ja kokivat, että he olivat saaneet opiskeluistaan hyvät valmiudet yrittäjyyteen. Opiskelijoilla, jotka kokivat omaavansa hyvät valmiudet yrittäjäksi lähtemiseen, oli jo aikaisempaa kokemusta yrittäjyydestä tai valmiiksi laaditut suunnitelmat sen varalle. Varmuutta yrittäjäksi lähtemiselle toi yhden vastaajan kohdalla myös aikaisempi ammatti, minkä pohjalta hän koki voivansa erottua edukseen kilpailijoista.

”Yrittäjyys on kovaa kilpailua ja yrittäjiä on paljon. En ehkä uskaltaisi tällä hetkellä lähteä yrittäjäksi” O.4

”Mahdollisuudet yrittäjyyteen ovat varmasti hyvät, mutta itse en koe vielä ainaakaan olevani valmis siihen.” O.2

”Luulen omaavani hyvät mahdollisuudet toimia yrittäjänä. Olemme myös miettineet sitä, että perustettaisiin oma yritys”O.9

7 Kosmetologien kokemuksia työllistymisestä

Tutkimuksen toisen osion tarkoitus oli selvittää, miten Suomen Kosmetologikoulun opiskelijat sijoittuvat työmarkkinoilla. Laadullinen tutkimus toteutettiin kirjallisella kysymyslomakkeella (liite 2). Lomakkeessa tiedusteltiin ensimmäiseksi valmistuneiden opiskelijoiden ikää ja ammattia. Näiden kysymysten perusteella haluttiin selvittää, miten henkilön ikä tai aikaisemmat ammatit ovat vaikuttaneet työnsaantiin. Aikaisemman ammatin merkitys korostui, jos henkilö oli kyennyt yhdistämään aikaisemman osaamisensa ja kosmetologin ammattinsa edistäen näin työllistymistään. Tutkimuslomakkeessa kysyttiin myös, onko henkilö töissä kauneudenhoitoalalla, ja mitkä asiat hän kokee vaikuttaneen työllistymiseensä. Mikäli kyselyyn vastannut henkilö ei ollut kauneudenhoitoalan työtehtävissä, haluttiin selvittää, mitkä asiat hänen mielestään ovat siihen vaikuttaneet. Viimeisenä kysyttiin, kuinka hyödyllisenä valmistuneet opiskelijat olivat kokeneet kansainvälisen Cidesco-tutkinnon, työllistymisen ja työn tekemisen kannalta.

Tutkimuslomakkeeseen vastasi 16 henkilöä, jotka olivat kaikki valmistuneet Suomen Kosmetologikoulusta ja olivat olleet työelämässä valmistumisen jälkeen puolesta vuodesta kahteen vuoteen. Vastanneista neljä osallistui myös tutkimuksen ensimmäiseen keväällä suoritettuun osioon. Kysely sisälsi seitsemän avointa kysymystä. Tutkittavia rohkaistiin vastaamaan laajasti ja perustelemaan vastauksensa. Vastanneet olivat iältään 21-51-vuotiaita. Vastanneet erosivat toisistaan myös koulutustaustaltaan. Useimmilla vastaajilla oli ylioppilaspohja, kaupalan tutkinto tai molemmat. Muita taustakoulutuksia oli hieroja ja sairaanhoitaja.

7.1 Tutkittavien mielipiteitä työllistymiseen vaikuttaneista tekijöistä

Tutkimuksen yksi tavoitteista oli selvittää, että mitkä tekijät vaikuttavat kauneudenhoitoalalle työllistymiseen. Tutkimuslomakkeessa kysyttiinkin kauneudenhoitoalalle työllistyneiltä, mitkä asiat he kokivat vaikuttaneen omaan sijoittumiseensa työelämään. Tutkimuksessa keskityttiin kauneudenhoitoalalle työllistymiseen, näin ollen tutkimuslomakkeesta ei selvinnyt, mikäli vastaaja oli työllistynyt muulle alalle. Tutkittavista henkilöistä seitsemän työllistyi kauneudenhoitoalan myynti- tai konsulentti tehtäviin. Kuusi tutkittavista toimi itsenäisenä ammatinharjoittajana kauneudenhoitoalalla ja kolme ei työllistynyt alan tehtäviin.

Aineistosta nousi useitakin tekijöitä, mitkä tutkittavat kokivat vaikuttaneen työllistymiseen. Suurimpana teemana nousivat psykologiset tekijät. Useimmat vastaajista kokivat, että heidän asenteensa oli vaikuttanut eniten työllistymisprosessiin. Tutkimuksessa selvisi, että vastaajat kokivat juuri positiivisen asenteen ja ahkeruuden ratkaisevaksi tekijäksi työllistymisen kannalta. Muita tekijöitä, minkä tutkittavat kokivat vaikuttaneen työllistymiseen, oli oma aktiivisuus sekä työtehtävissä, että työnhakemisessa. Muutamat vastaajista kokivat myös oman persoonallisuutensa vaikuttaneen työpaikan saamiseen. Näitä persoonallisia piirteitä oli iloisuus, tunnollisuus ja motivaatio uuden oppimiseen.

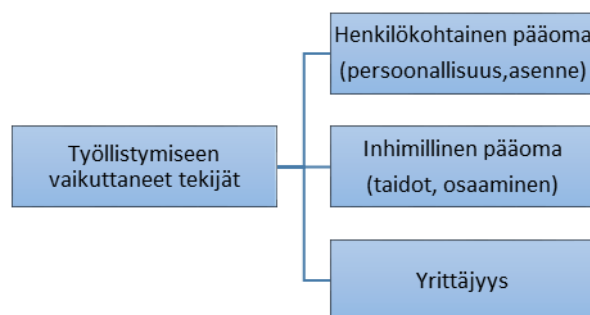
”Mielestäni työllistymiseen vaikutti innostus alaa kohtaan ja positiivinen asenne” V.5

”Työllistymiseen vaikutti oma aktiivisuuteni ja suuri kiinnostus alaa kohtaan”V.6

Yhtenä työllistymiseen vaikuttavana teemana oli vastaajien mielestä heidän ammattitaito ja alan osaaminen. Useampi vastaaja korosti, että juuri asiakaspalvelutyön hallitseminen vaikutti positiivisesti heidän työnsaantiin. Kauneudenhoitoalalla asiakaspalvelu on olennainen osa työskentelyä ja siihen liittyy vahvasti hyvät vuorovaikutustaidot. Aineistosta nousi vastaajien mielikuvia siitä, miten heidän asiantuntemus ja tieto kauneudenhoitoalasta auttoi siirtymisessä työelämään.

”Työllistymiseeni vaikutti se, että tiedän paljon kosmetiikasta ja olen hyvä asiakaspalvelija”V.4

Tutkittavista kuusi oli valmistumisen jälkeen siirtynyt itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi. Tutkimuslomakkeen perusteella ei selvinnyt, minkä vuoksi tutkittavat olivat lähteneet yrittäjiksi. Syyt voi olla moninaiset. Henkilö voi ryhtyä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi erityisesti, jos työllisyystilanne on huono. Kaikki tutkittavat, jotka päätyivät valmistumisensa jälkeen yrittäjäksi, olivat iältään yli 30-vuotiaita ja heillä oli myös aikaisempi ammatti. Yrittäjäksi lähteneiden korkeampi ikä voi vaikuttaa yksilön inhimilliseen pääomaan. Aikaisempi koulutus sekä elämän kokemus kasvattaa henkilön inhimillistä pääomaa, minkä vuoksi hänellä on matalampi kynnyks lähteä yrittäjäksi.

Kuva 2: Opiskelijoiden kokemuksia työllistymiseen vaikuttaneista tekijöistä

7.2 Kosmetologien mielikuvat Cidesco-tutkinnon hyödyllisyydestä

Tutkimukseen vastanneista noin kolmas osa ei ollut suorittanut Cidesco-tutkintoa. Kansainvälisen Cidesco-tutkinnon suorittaminen on Suomen Kosmetologikoulussa vapaaehtoista. Tästä voi päätellä, että henkilöt, jotka suorittavat tutkinnon, kokevat sillä olevan merkitystä uransa kannalta. Vastauksista kävi ilmi, että lähes kaikki, jotka eivät olleet suorittaneet Cidesco-tutkintoa, eivät myöskään työskennelleet enää kauneudenhoitoalan työtehtävissä. Cidesco-tutkinnon suorittaneet sitä vastoin olivat kauneudenhoitoalla.

Aineistosta selvisi, kuinka kosmetologit ajattelivat Cidesco-tutkinnon hyödyttäneen heitä alalle siirtyessä. Yhtenä tekijänä oli, että Cidesco-tutkinnon ajateltiin olevan positiivinen asia asiakkaiden silmissä. Useimmat vastaajat jakoivat käsityksen, että asiakkaiden silmissä Cidesco-tutkinto nosti arvostusta alan ammattilaista kohtaan. Vastanneet ajattelivat, että tutkinto saa kosmetologin näyttämään enemmän kiinnostuneelta alasta ja ammattitaitoisemmalta.

”Koen saavani arvostusta asiakkaiden silmissä” V.3

”Uskon vaikuttavani kiinnostuneelta kauneudenhoitoalasta” V.4

Osa vastaajista koki Cidesco-tutkinnon hyödyllisyyden riippuvan siitä, minkälaisiin työtehtäviin suuntautuu kauneudenhoitoalalla. Jos vastaaja ei työskennellyt alalla, tutkinnolla ei ollut merkitystä. Henkilöt, jotka työskentelivät maahantuontitehtävissä, eivät joko olleet suorittaneet tutkintoa, tai eivät pitäneet sitä merkittävänä ammattitaidon tai työllistymisen kannalta. Tärkeämmäksi Cidesco-tutkinto nähtiin hoitolatyössä. Vastaajat, jotka tekivät töitä hoitolassa, toimivat yrittäjinä tai olivat siirtymässä hoitolatöihin, kokivat Cidesco-tutkinnon hyödyllisenä.

”Tutkintoa arvostetaan ainakin joissain paikoissa, mutta kaikille sillä ei ole väliä” V.5

Työllistymisen kannalta Cidesco-tutkinto nähtiin pääasiassa positiivisessa valossa. Tutkinnon suorittaneet ajattelivat erottuvansa paremmin edukseen muista alalla toimijoista. Cidesco-

tutkinnon ajateltiin tuovan asiantuntijuutta ja arvostusta työnantajan silmissä. Vastauksista nousi kuitenkin ajatus, että vaikka Cidesco-tutkinto nähdään työmarkkinoilla myönteisenä työnhakijan kannalta, sen ei uskota olevan ratkaiseva tekijä tai edellytys työllistymiselle.

”En ainakaan vielä tähän mennessä ole hyötynyt Cidesco-tutkinnosta mitenkään, en usko sen olleen edellytys tai ratkaiseva tekijä töitä hakiessani” V.12

”Ajattelin jossain vaiheessa suunnata myös hoitolatyön pariin, joten silloin uskon erottuvani edukseni monista hakijoista” V.4

Yhtenä teemana oli mielikuva Cidesco-tutkinnon vaikuttamisesta ammattitaidon kohottamiseen. Vaikka Cidesco-tutkinto ei suoranaisesti ollut ratkaisevana tekijänä työllistymisessä, useimmat vastaajat tiedostivat tutkinnon kasvattaneen heidän henkilökohtaista pääomaa. Näin voidaan ajatella, että Cidesco-tutkinto vaikutti myönteisesti työelämään sijoittumiseen. Monet kokivat sen tuovan myös uskottavuutta. Yksi vastaajista koki tutkinnon antaneen myös tarvittua kertausta ihmisen fysiologiasta ja anatomiasta. Tutkinnon koettiin kohottavan itsevarmuutta toimia kauneudenhoitoalalla ja osa vastaajista koki olevansa hyvin ylpeä Cidesco-tutkinnostaan. Tutkinto koettiin hyödyllisenä myös oman ammattitaidon ja yrityksen markkinoinnissa.

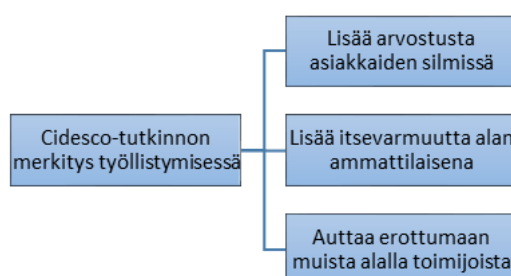
”Olen ylpeä Cidesco-tutkinnostani ja laitan sen kunniapaikalle hoitolaani” V.10

”Tällä hetkellä tutkinnosta on ollut lähinnä hyötyä itsetunnon nostattajana ja tunteena, että on tavallaan ammattitaitoisempi” V.12

Vaikka kaikki vastaajat eivät olleet kokeneet Cidesco-tutkintoa hyödyllisenä, vastauksista kävi kuitenkin ilmi, että useimmat uskoivat sillä saattaisi olevan merkitystä tulevaisuudessa. Useimmat vastaajista korostivat, että nykyisessä tilanteessa he eivät ole hyötäneet tutkinnosta, mutta mahdollisesti tulevaisuudessa, mikäli työnkuva vaihtuu. Cidesco-tutkinnon koettiin mahdollistavan helpommin muun muassa ulkomaille työskentelemisen kauneudenhoitoalalla. Yksi vastaajista koki tutkinnon vaikuttavan myös pyrkimisessä jatkokoulutukseen.

”En ainakaan vielä tähän mennessä ole mitenkään hyötynyt Cidesco-tutkinnosta” V.12

”Voi helposti lähteä työn perässä ulkomaillekin” V.8

Kuva 3: Kosmetologien näkemyksiä Cidesco-tutkinnon hyödyllisyydestä

7.3 Alan ammattilaisten kokemuksia kauneudenhoitoalan varjopuolista

Kyselyyn vastanneista kuudestatoista henkilöstä kolme ei ollut töissä kauneudenhoitoalalla. Kolmella vastaajalla oli aikaisempaan koulutuksena ylioppilastutkinto. Vastaajat olivat myös iältään melko lähellä toisiaan 22-, 23- ja 25-vuotias. Tutkimuksesta kävi ilmi, että kaksi vastaajista tiedosti jo opintojen aikana, etteivät aio jatkaa kauneudenhoitoalalla. Henkilöiden vastauksista nousi kolme asiaa selittämään, miksi he eivät olleet sijoittuneet kauneudenhoitoalan työtehtäviin.

Kaksi vastaajista nosti esille kosmetologien huonon työllisyystilanteen. Vastaajista toinen painotti, että mikäli valmistunut opiskelija ei halua ryhtyä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi, työpaikkoja on kauneudenhoitoalalla melko vähän. Yksi vastaajista totesi, että kosmetologille ei yksinkertaisesti ole työpaikkoja. Toinen vaikuttava asia oli kosmetologien alhainen palkkaus. Erityisesti yhdellä vastaajista palkkataso oli vaikuttanut ratkaisevasti alan vaihtamiseen.

”Töiden saanti on vaikeaa, jollei ole omaa toiminimeä eikä halua työskennellä vuokratuolilaisena”V.1

”Ei ole töitä ja muualta saa parempaa palkkaa”V.13

Opintoihin hakeutuessa opiskelijalla saattaa olla epärealistiset kuvat työelämän vaatimuksista ja työtehtävien sisällöstä. Myös opintojen aikana saatu palaute vaikuttaa opiskelijan motivaatioon hakeutua alan tehtäviin valmistumisen jälkeen. Yksi vastaaja koki lähteneensä alalta, koska ei ajatellut viihtyvänsä kauneudenhoitoalan työtehtävissä ja hakeutui opiskelemaan aivan muuta alaa. Hän kuitenkin toteaa oppineensa Suomen Kosmetologikoulussa tärkeitä taitoja, mutta oli lopulta kokenut alan omalla kohdallaan vääräksi.

”En viihtynyt kosmetologin töissä ja en tuntenut sopivani alalle”V.2

8 Opiskelumotivaation vaikutus työpaikan saamiseen

Laadullisen tutkimuksen toisen osion tarkoitus oli selvittää, kuinka opiskelijoiden omat taustat vaikuttavat työllistymiseen. Yksityisenä koulutuksena Suomen Kosmetologikoulun opiskelijoiden taustat ja lähtökohdat alalle ovat hyvin moninaiset ja paikoin erilaiset toisistaan. Eri elämäntilanteissa olevat opiskelijat omaavat myös erilaisia vahvuuksia ja heikkouksia työmarkkinoilla. Etenkin opiskelijoiden ikä ja aikaisemmat ammatit voivat olla ratkaisevassa roo-

lissa yksilön onnistumisessa siirtyessä työelämään. Muita yhtä tärkeitä vaikuttajia on opiskelijan motivaatio alaa kohtaan, ja omien vahvuuksien tunnistaminen.

Tavoitteena tutkimuksen toiselle osiolle, oli tavoittaa kaikki 11 vastaajaa, jotka osallistuivat ensimmäiseen tutkimusosioon (liite1) ja tavoittaa heidät vastaamaan myös tutkimuksen toiseen osioon (liite 2). Ensimmäisen tutkimusosan vastausten avulla voi päätellä tutkittavien valmiuksien ja motivaation vaikutusta työllistymiseen. Tutkittavat valmistuivat kesäkuussa ja jatkotutkimus suoritettiin syyskuussa. Vastaajat ehtivät olla työelämässä noin kolme kuukautta kahden tutkimuksen välissä. Heille jäi siis aikaa etsiä sopivaa työpaikkaa kauneudenhoitoalalta ja löytää paikansa työelämässä. Tutkimuksen ensimmäisen osion vastaajista kuitenkin vain neljä tavoitettiin vastaamaan jatkotutkimukseen (liite 2). Tässä luvussa analysoidaan neljän tutkittavan vastaukset, jotka kaikki osallistuivat tutkimuksen molempiin osioihin (liitteet 1 ja 2)

Syksyllä toteutetussa tutkimuksen toisessa osassa tiedusteltiin, olivatko opiskelijat saaneet työtä kauneudenhoitoalalta (liite 2). Tutkimus haluttiin tehdä kaksiosaisena valitulle perusjoukolle, jotta voi analysoida, oliko opiskelijoiden näkemys kauneudenhoitoalasta mahdollisesti muuttunut ja oliko opiskelija pystynyt sijoittumaan työelämään suunnitelmiensa mukaisesti. Yksilön näkökulmasta haluttiin myös selvittää, miten opiskelijan tavoitteellisuus työelämään astumiselle mahdollisesti vaikutti hänen työllistymiseen.

Syksyllä saaduista vastauksista voidaan päätellä, että yksilön tavoitteellinen toiminta opiskelujen aikana vaikutti positiivisesti työllistymiseen. Mitä tarkemmat suunnitelmat ja näkemys omasta urastaan opiskelija omasi, sitä varmempaa työllistyminen oli. Kysyttäessä tutkittavilta mikä heitä motivoi lähtemään opiskelemaan kauneudenhoitoalan opintoja, yksi vastaajista painotti, että hän oli hyvin kiinnostunut alasta ja oli hakenutkin opintoihin useamman kerran. Hän oli kokenut opinnot mielekkäänä ja oli toiveikas työllistymisen suhteen. Syksyllä jatkotutkimuksessa selvisi, että tutkittava oli työllistynyt haluamiinsa työtehtäviin. Hän koki, että työllistymiseen vaikutti hänen kiinnostuksensa alaa kohtaan sekä positiivinen ja iloinen asenne.

”Olen ollut aina kiinnostunut kauneudenhoitoalasta, olen muutaman kerran jo hakenut kauneudenhoitoalan opintoihin” O.2

”Koen, että työllistymiseeni vaikutti positiivinen asenteeni ja kiinnostukseni alaa kohtaan”V.4

Työura koostuu nykyaikana useimmista työpaikoista ja monet omaavat useamman kuin yhden ammatin. Ura koostuu usein sarjasta peräkkäisiä valintoja ja työtehtäviä. Nykypäivänä uran kehittyminen vaatii yksilöltä suunnittelua, mikä tutkitusti mahdollistaa onnistuneemman siirtymisen työelämään. (Hirschi ym, 2014). Tutkimuksesta saadut tulokset viittaavatkin sii-

hen, että aikaisemmat tutkinnot ovat kauneudenhoitoalalla eduksi, mikäli yksilö kykenee yhdistämään osaamisensa hyödyllisellä tavalla. Työllistymisessä eduksi oli osatekijänä opiskelijan ikä, mikä jossain tapauksessa toi kokemusta ja varmuutta uravalintaan.

Työllistymisessä tärkeäksi tekijäksi nousi yksilön sosiaalinen pääoma. Verkostoituminen ja suhteiden luominen opintojen aikana ja niitä ennen, muodostui ratkaisevaksi asiaksi opiskelijan työllistymisessä. Osa vastanneista koki myös tärkeänä sen, että tunnistaa itse omat toiveensa ja vahvuutensa työelämäänsä siirtyessä. Näin ollen opiskelija voi rakentaa ammat-tiuraansa vankemmalle pohjalle. Yksi vastaajista kertoi lähteneensä opiskelemaan kauneudenhoitoalaa, koska hän halusi jatkaa perheyrittystään. Hän halusi ensisijaisesti työskennellä hoitolassa ja näki yrittäjyyden ainoana vaihtoehtona. Syksyllä suoritetussa jatkotutkimuksessa tutkittava oli työllistynyt suunnitelmansa mukaisesti perhe-yritykseen.

”Minua motivoi hakeutumaan kauneudenhoitoalan työtehtäviin perheyrittäjyksen jatkaminen. Haluan olla yrittäjä, koska silloin voin päättää omista asioistani”

O.7

”Työskentely äitini hoitolassa oli itselleni luonnollinen ja ainoa valinta valmistumisen jälkeen”V.16

Tutkimuksen ensimmäisessä osiossa osa vastaajista kyseenalaisti, onko kauneudenhoitoalalla tarjolla työpaikkoja etenkin, jos opiskelija ei halua ruveta yrittäjäksi. Siirtyessään työelämään yksi vastaajista olikin kokenut, että palkallisia työpaikkoja on melko vähän. Juuri kauneudenhoitoalan alhainen palkkaus oli vaikuttanut siihen, että hän ei päätenyt alan työtehtäviin. Tutkittavan vastausten perusteella voidaan olettaa, että yksilön mielikuvat ja erityisesti kielteinen asenne työllistymistä kohtaan vaikutti negatiivisesti henkilön työllistymiseen. Tutkimustuloksista nousee esille juuri opiskelijoiden erilaiset valintakriteerit alalle. Toiselle tärkeämmäksi muodostuu palkkaus, kun taas toiset valitsevat työpaikkansa kiinnostavuuden perusteella.

9 Yhteenveto ja johtopäätökset

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten Suomen Kosmetologikoulun opiskelijat työllistyvät ja mitkä tekijät siihen vaikuttivat. Tutkimuksella haluttiin myös kartoittaa yksilöiden kokemuksia siitä, minkälaiset valmiudet he saavat opintojen aikana työelämää ajatellen. Tärkeää tutkimuksen kannalta oli myös selvittää kuinka hyödylliseksi opiskelijat kokivat kansainvälisen Cidesco-tutkinnon valmistumisensa jälkeen. Tutkimustulokset olivat positiiviset. Tutkimukseen osallistuneista kuudestatoista opiskelijasta kolmetoista työllistyi kauneudenhoitoalan työtehtäviin. Tutkimuksen tulokset vahvistavat Suomen Kosmetologien Yhdistyksen tekemää jäsentutkimusta (Suomen kosmetologien yhdistys 2014), missä todettiin kosmetologien työllisyystilanteen olevan hyvä. Yhdistyksen tekemän tutkimuksen mukaan 60 % yhdistyksen jäsenistä toimii yrittäjinä ja 25 % toimii myyntitehtävissä yrityksen palkkaamana (Suomen kosmetologien yhdistys 2014). Laadulliseen tutkimukseen osallistuneista Suomen Kosmetologikoulun opiskelijoista 38 prosenttia toimi itsenäisenä ammatinharjoittajana. Myynti- ja maahantuontitehtävissä vastaajista työskenteli 44 %. Tilastokeskuksen tutkimuksessa selvisi, että vuonna 2012 ammattitutkinnon suorittaneista 70 % oli työllistynyt. Laadullisen tutkimuksen tuloksia ei ole tarkoitus yleistää ja vastanneiden vähyyden vuoksi tuloksia ei voida yleistää. Tutkimuksesta saadut tulokset ovat enemmänkin suuntaa antavia siitä, miten koulun opiskelijat sijoittuvat työmarkkinoille. Tulosten perusteella kosmetologit työllistyivät keskivertoa paremmin verrattuna tilastokeskuksen tutkimukseen.

Tilastokeskuksen tutkimuksessa todettiin myös työllistymisen olevan laskussa (Tilastokeskus 2014). Laadullisesta tutkimuksesta selvisi, että vaikka tutkimukseen toiseen osaan osallistuneet kauneudenhoitoalan ammattilaiset olivat työllistyneet hyvin, ensimmäiseen osaan osallistuneet opiskelijat olivat huolissaan kosmetologien työllisyystilanteesta. Vastauksista kävi ilmi, että opiskelijat olivat huolissaan riittäkö työpaikkoja alalla kaikille valmistuneille. Vastanneet tiedostivat myös kauneudenhoitoalalla olevan kovan kilpailun. Tämä puoltaa Korhosen (2010) ajatusta siitä, että kauneudenhoitoala on yksi niistä ammattialoista, missä koulutuspaikoista on ylitarjontaa.

Ammatillisessa koulutuksessa keskeisempiä asioita on työelämän tarpeen tunnistaminen (Ruohotie 2007). Ruohotie (2007) painottaa, että oppilaitoksen tehtävä on antaa opiskelijalle tukeva perusta työssä osaamiselle sekä osaamisen kehittämiseksi. Keväällä tehdystä tutkimuksen ensimmäisestä osasta kävi ilmi, että opiskelijat olivat hyvin tyytyväisiä saamaansa koulutukseen. He kokivat, että koulutus oli ollut monipuolista ja opettajat olivat olleet ammattitaitoisia. Tutkimuksesta selvisi myös, että tutkittavat tunnistivat tarpeen itsensä kehittämiseksi muun muassa lisäkoulutuksien muodossa ja kokivat oppilaitoksen antaneen heille hyvän perustan työelämää varten.

Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään työllistymiseen vaikuttaneita tekijöitä. Erityisesti haluttiin selvittää kuinka yksilön motivaatio ja taustavaikuttajat kuten ikä tai aikaisemmat ammatit vaikuttivat työpaikan saamiseen. Toimintateorian mukaan yksilöt pyrkivät tavoitteellisella toiminnallaan suuntaamaan elämänsä kulkuaan (Salmela-Aro 2002:72). Henkilökohtaiset tavoitteet usein korostavat motivaatiota ja tulevaisuuteen suuntautuneisuutta. Tavoitteet usein heijastavat ympäristön odotuksia ja mahdollisuuksia (Salmela-Aro 2002:71). Tutkimustuloksista selvisi, että nuoremmilla tutkittavilla ympäristön vaikutus omiin tulevaisuudensuunnitelmiin oli yleisempi. Tämä tukee teoriaa, että nuoremmilla ikäpolvilla perhetaustan vaikutus koulutukseen on suurempi (Salmela-Aro 2002:70). Ikääntyneemmällä vastaajilla motivaatio alalle hakeutumiseen nousi henkilön omasta intressistä tavoitella sitä mitä haluaa.

Tutkittavien joukosta useimmat olivat ammatinvaihtajia, jotka olivat olleet jo työelämässä pidemmän aikaa. Ammatinvaihtajien suuri määrä tukee teoriaa siitä, että yksilö harvemmin löytää itselleen sopivaa ammattia heti valmistumisensa jälkeen. Heidän kohdallaan korostui Mularin (2013:123) käsitys työuran rakentumisesta. Urapolku koostuu sarjasta peräkkäisiä valintoja, joista jokainen kasvattaa yksilön inhimillistä pääomaa (Mulari 2013:112). Tutkimustulosten mukaan inhimillinen pääoma vaikuttaa myönteisesti onnistuneeseen työelämään siirtymiseen.

Tutkimuksen toisessa osiossa tutkittavilta kysyttiin heidän mielipidettään, minkä tekijöiden he kokivat vaikuttaneen omaan työllistymiseen alalle. Tutkimustuloksissa korostui henkilökohtaisen pääoman merkitys työn saamisessa. Näitä oli henkilön persoonallisuus, hänen kiinnostuksensa alaa kohtaan ja aktiivisuus työn saamisessa. Toisena työllistymiseen vaikuttavana tekijänä oli yksilön inhimillisen pääoman merkitys eli taidot ja osaaminen. Tutkimuksen tulokset tukevat käsitystä siitä, että työnantajat pitävät tärkeimpinä työnhakijassa henkilön asennetta (Hammarsten 2006). Työllistymisessä ratkaisee myös hakijan työkokemus ja ammattitaito, mikä voi näkyä esimerkiksi juuri työkokemuksena (Hammarsten 2006). Koulumenestyksen tärkeyttä työnsaannissa pidettiin vähäisenä ja vain muutama vastaajista koki, että arvosanat olisivat voineet vaikuttaa työllistymiseen.

Tulokset tukivat ajatusta sosiaalisen pääoman merkityksestä työllistymiseen. Nämä tulokset saatiin niiltä vastaajilta, jotka osallistuivat tutkimuksen molempiin vaiheisiin. Kahdella vastaajista oli hyvin onnistunut työllistymisen kokemus. Heillä molemmilla oli myös suuri kiinnostus ja motivaatio alaa kohtaan, mikä oli jatkunut läpi opiskeluiden. Vastaajia yhdisti myös alan työkokemus ja sosiaalisten verkostojen muodostaminen opintojen aikana. Yksi vastaajista, joka oli kevään tutkimuksessa kokenut työllistymisensä alalle epätodennäköisenä, ei ollut syksyllä tehdyn jatkotutkimuksen perusteella työllistynyt alan työtehtäviin. Tutkittava koki, että työllistymistä oli vaikeuttanut työpaikkojen vähyys ja alhaiset palkat. Henkilö oli jo keväällä tehdystä tutkimuksesta painottanut huoltaan, miten kauneudenhoitoalalla työskentele-

vä pärjää taloudellisesti. Neljäs vastaaja oli työllistynyt suunnitelmiensa mukaan omaan yritykseensä. Hän oli kevään tutkimuksessa hyvin varma omasta ammattitaidostaan ja koki myös yrittäjyyden hyvin kannattavana vaihtoehtona. Vastauksesta kävi myös ilmi, että tutkittavalla oli selkeät urasuunnitelmat jo hakeutuessaan kauneudenhoitoalalle.

Tutkittavat, jotka olivat ryhtyneet itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi, eivät tutkimusvastauksissa perustelleet valintaansa. Ensimmäisen tutkimusosion vastausten pohjalta voidaan kuitenkin päätellä, että henkilön päätökseen lähteä yrittäjäksi vaikuttavat enemmänkin yksilökeskeiset tekijät kuin kontekstuaaliset tekijät. Vastaajat, jotka ilmaisivat ryhtyvänsä yrittäjäksi, kokivat opinnot hyvin motivoivina. Heillä kaikilla oli myös toinen ammattitutkinto taustalla ja iältään vastaajat olivat yli 30-vuotiaita. Yrittäjäksi lähtevät kokivat haluavansa työelämässä vastata omasta työskentelystään ja he kokivat yrittäjyyden hyvänä vaihtoehtona nykyisestä taloudellisesta tilanteesta huolimatta. Tutkimustulokset tukevat teoriaa henkilökohtaisten ominaisuuksien pääasiallisesta vaikutuksesta yrittäjyyteen ryhtymiseen (Patel & Thatcher 2012).

Toisen tutkimusosion vastauksista ei selvinnyt kuinka hyvin tutkittavan yritys oli työllistänyt yrittäjän, mutta sosiaalisten verkostojen merkitys tuli esille yritystoiminnassa. Tutkimustuloksista voi näin ollen vetää johtopäätöksen, että sosiaalinen pääoma edesauttoi yrittäjäksi ryhtymistä ja näin ollen näiden tutkittavien kohdalla työllistymistä. Tämä tulos vahvistaa ajatusta sosiaalisen pääoman suuresta merkityksestä yksilön sijoittumisessa työelämään (Salmela-Aro ym. 2002:73).

Laadulliseen tutkimukseen osallistuneista kolme ei työllistynyt kauneudenhoitoalan työtehtäviin. Tutkittavien kesken työllistyminen koettiin hankalana, jos ei halua perustaa toiminimeä. Muita syitä alan vaihtamiselle oli taloudelliset syyt ja mielenkiinnon laskeminen alaa kohtaan. Negatiivinen suhtautuminen oman alan työtehtäviin tai työllistymiseen voidaan selittää esimerkiksi sillä, että opiskelija on saanut opintojen aikana negatiivista palautetta, minkä seurauksena hän suuntaa muille elämäalueille (Salmela-Aro ym. 2002:72). Tämän tapainen käyttäytyminen on usein tyypillisintä juuri varhaisaikuisilla (Salmela-Aro ym. 2002:72). Kuitenkin tutkimustuloksista selvisi, että vaikka kolme tutkittavaa ei ollut työllistynyt alalle, saadut opinnot nähtiin silti hyvin positiivisessa valossa. Yksi vastaajista koki koulutuksesta olevan hyötyä myös tulevaisuudessa, vaikka hän ei hakeutunutkaan alan työtehtäviin.

Tutkimustulokset kansainvälisen Cidesco-tutkinnon hyödyllisyydestä oli melko positiiviset. Tutkinnon koettiin kasvattavan henkilökohtaista pääomaa. Henkilökohtaista pääomaa on pidetty yhtenä ratkaisevana tekijänä, kun puhutaan yksilön ammatillisesta urasta ja sen onnistuneesta etenemisestä (Salmela-Aro ym. 2002:70). Näin ollen voidaan päätellä, että Cidesco-tutkinto vaikutti myönteisesti myös työllistymiseen, koska se kasvatti opiskelijoiden itsetun-

toa ja vahvisti ammattitaitoa. Yrittäjien kannalta Cidesco-tutkinto oli myös hyödyllinen, sillä sen koettiin tuovan lisää arvostusta myös asiakkaiden silmissä.

Tutkittavien vastauksista tuli hyvin esille omat kokemukset ja mielipiteet asioihin, joita tutkimusongelman pohjalta pyrittiin selvittämään. Tutkimuksen alkuasetelma oli, että Suomen Kosmetologikoulu uskoi kosmetologeista olevan kasvava tarve. Koulu uskoi myös työelämälähtöiseen koulutukseen ja kansainväliseen Cidesco-tutkintoon, minkä koettiin edistävän koulun opiskelijoiden työllistymistä. Tutkimustuloksista selvisi, että vaikka opiskelijat ajattelivat työllisyystilanteen synkäksi, he kokivat opintojen valmistaneen heitä hyvin työelämään.

Opiskelijat tiedostivat hyvin työelämän haasteet ja itsensä kehittämisen tarpeen, mitä voidaan pitää yhtenä koulutuksen onnistumisen merkinä. Tutkimustuloksissa tuli myös hyvin ilmi kosmetologien kokemuksia työllistymisestä ja siihen johtaneita teemoja. Cidesco-tutkinnon ei koettu olevan ratkaiseva tekijä työllistymisessä, mutta tutkinto oli suuressa arvossa kohottamaan alan ammattilaisen itsetuntoa ja ammattitaitoa.

10 Pohdinta

Kiinnostukseni kosmetologien työllistymisen tutkimiseen nousi omasta taustastani kauneudenhoitoalalla. Opinnäytetyössäni halusin tutkia erityisesti kosmetologien kokemuksia työllistymisestä ja omista valmiuksistaan työelämään ennen valmistumista. Kosmetologien työllistymisestä on paljon ristiriitaista tietoa ja oma kokemukseni kosmetologina on, että työllistyminen on hankalaa. Useilla kosmetologeilla on myös positiivisia kokemuksia alalle sijoittumisesta. Tästä nousikin laadullisen tutkimukseni aihe. Kuinka paljon työllistymisessä vaikuttaa, yksilön ominaisuudet, ympäristö ja opiskelijan suorittamat opinnot.

Tutkimuksen toteutus oli sekä antoisaa, että haastavaa. Kaksiosainen tutkimus antoi mahdollisuuden tutkia työllistymiseen vaikuttaneita tekijöitä mielenkiintoisella ja informatiivisella tavalla. Haasteelliseksi muodostui yhteyden saaminen tutkittaviin. Keväällä 2014 toteutetussa tutkimuksen ensimmäisessä osassa vastaajilta pyydettiin sähköpostiosoitteet, joista heidät tavoitaisi syksyllä toisen tutkimusosion puitteissa. Yhteydenotto sähköpostitse osoittautui kuitenkin hyvin ongelmalliseksi. Suurinta osaa vastaajista ei enää syksyllä tavoitettu annetuista sähköpostiosoitteista. Tutkimuksen onnistumisen kannalta olisi ollut hyödyllistä pyytää tutkittavien puhelinnumerot keväällä tehdyn tutkimusosion yhteydessä. Ensimmäistä tutkimusosaa tehdessäni halusin pitää tutkittavat anonymoina, jolloin tutkimustulokset olisivat luotettavampia. Syksyllä 2014 tavoitin vain neljä tutkittavaa yhdestätoista vastaamaan tutkimuksen toiseen vaiheeseen.

Opinnäytetyön toimeksiantaja oli kiinnostunut ottamaan yhteyttä koulusta jo valmistuneisiin opiskelijoihin ja kyselemään heidän sijoittumistaan työmarkkinoille. Tutkimuksen toisessa vaiheessa tutkittavien saavuttamiseksi käytössä oli vain sähköpostiosoitteet, mitkä sain toimeksiantajalta. Vastausten saaminen sähköpostitse muodostui jälleen ongelmaksi. Perusjoukkoa laajennettiin 62 vastaajaan, joista kaksitoista vastasi. Vaikka tutkimuksen otosmäärä ei vastannut odotettua, saatiin tutkimustuloksista arvokasta tietoa. Ne vastaajat, jotka osallistuivat tutkimuksen toiseen vaiheeseen, olivat motivoituneita ottamaan osaa tutkimukseen, mikä näkyi vastauksissa. Toisaalta tutkimustulosten luotettavuuteen vaikuttaa juuri se, että ne tutkittavat, jotka kokivat menestyneen työelämässä, olivat mahdollisesti suostuvaisempia vastaamaan tutkimukseen kuin ne, jotka olivat kokeneet pettymyksiä työelämään sijoittumisessa.

Opinnäytetyössäni moni otokseen valikoitunutta henkilöä jätti vastaamatta. Kato saattoi johtua monestakin tekijästä. Ensimmäinen syy kadon muodostumiselle oli tutkimukseen valittu tapa lähestyä tutkittavia. Toiseen tutkimuksen vaiheeseen sähköpostiosoitteita saatiin sekä toimeksiantajalta että tutkittavilta, jotka osallistuivat ensimmäiseen tutkimusvaiheeseen. Tutkimuksen toteutushetkellä sähköpostiosoitteet saattoivat olla vanhentuneita, jolloin tutkittavia ei tavoitettu. Kaikki otokseen valikoituneet eivät välttämättä käyttäneet aktiivisesti koululle annettua sähköpostiosoitetta, jolloin heiltä jäi tutkimus huomioimatta. On myös mahdollista, että mikäli yksilö ei ollut työllistynyt alalle, hän ei nähnyt tarpeelliseksi vastata tutkimuksen kysymyksiin. Ne tutkittavat, joilla oli opinnoista ja työllistymisestä positiivinen mielikuva olivat mahdollisesti taipuvaisempia vastaamaan kuin ne, joilla oli ollut haasteita työllistymisessä. Vastaamatta jättäminen voidaan myös tulkita niin, että tutkittavat eivät olleet motivoituneita kehittämään kauneudenhoitoalan opintoja tai eivät ehkä kokeneet sitä tärkeäksi.

Vaikka tutkimustulokset eivät ole yleistettävissä, ovat tutkimustulokset suuntaa-antavia siihen, kuinka koulun opiskelijat työllistyvät ja, mitkä tekijät siihen vaikuttavat. Tutkimustuloksista voidaan myös päätellä työelämälähtöisen koulutuksen onnistuneisuutta opiskelijoiden työllistymisen ja ammatti-identiteetin kannalta. Tällöin yhdenkin tapauksen huolellinen tutkiminen voi tarjota yksittäistapauksen ylittävää tietoa. Opinnäytetutkimus toteutettiin käytössä olevien resurssien ja ajan puitteissa. Tutkimusta pystyttäisiin myös laajentamaan käsittelemään hieman erilaisia teemoja. Määrällisessä tutkimuksessa pystyisi tutkia opiskelijoiden työllistymisprosenttia. Tutkimusta voisi laajentaa selvittämällä, kuinka kosmetologit kokivat pärjänneensä työmarkkinoilla valmistumisensa jälkeen. Kysymyksen voisi kohdistaa erityisesti henkilöille, jotka perustivat yrityksen.

Opinnäytetyössä selvisi, minkälaisiin työtehtäviin opiskelijat olivat työllistyneet. Tutkimuksessa ei kuitenkaan selvinnyt, oliko opiskelija työllistynyt vain osa-aikatoihin tai

työllistikö perustettu yritys yrittäjän kokopäiväisesti. Laajemmassa tutkimuksessa nämä asiat voisi ottaa myös huomioon, jolloin selviäisi perusteellisemmin kuinka kauneudenhoitoala työllistää alan ammattilaiset. Mikäli tutkimukseen saisi enemmän resursseja ja tarvittavaa tietoa, voisi tutkimusmenetelmäksi valita haastattelun. Sovittujen haastattelujen avulla tutkittavien saavutettavuus paranisi ja tutkimusongelman selvittäminen olisi helpompaa. Haastateltavien nimien käyttäminen muuttaisi myös tutkimuksen luonnetta.

Uskon opinnäytetyöstäni olevan hyötyä sekä Suomen Kosmetologikoululle, että kauneudenhoitoalan opiskelijoille. Opinnäytetyö kartoittaa työllistymiseen vaikuttavia tekijöitä, mistä hyötyvät alalla opiskelevat ja alalle suuntaavat henkilöt. Opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää myös koulun markkinoissa sekä uusien opiskelijoiden rekrytoinnissa. Tutkimus tuloksista selviää, että opiskelijoiden motivaatioon voisi kiinnittää enemmän huomiota jo haastatteluvaiheessa sekä tukea opiskelijan urasuunnittelua opintojen aikana. Opiskelijoiden kokemukset saamistaan opinnoista antavat mahdollisuuden oppilaitokselle kehittää koulutuksen sisältöä työelämälähtöisemmäksi edistäen siten opiskelijoiden työllistymistä.

Lähteet

Aro, J., Rantanen, J. & Salmela, T. 2008. Oma ura, paras ura. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy

Dawson, C. & Henley, A. 2012. Over-optimism and entry and exit from self-employment. *International Small Business Journal* 2013 31 (8), 938-954. Viitattu 13.10.2014
<http://isb.sagepub.com.nelli.laurea.fi/content/31/8/938.full.pdf+html>

Dunn, A., Grasso, M. & Saunders C. 2014 Unemployment and attitudes to work: asking the 'right' question. *Work Employment Society* published online 4 August. Viitattu 10.11.2014
<http://wes.sagepub.com.nelli.laurea.fi/content/early/2014/08/04/0950017014529008.full.pdf+html>

Hammarsten, H. 2006. Ajoissa töihin opiskelija. *Talentum verkkojulkaisu*. Viitattu 6.4.2014
<http://la-static.talentum.fi/pdf/te/2209200680-5bf1fc9ac0e0c4e9b7f6fc0e704561b2.pdf>

Hirschi, A., Freund, P. & Herrmann, A. 2014. The Career Engagement Scale: Development and Validation of a Measure of Proactive Career Behaviors. *Journal of Career Assessment*, Vol. 22(4) 575-594. Viitattu 6.11.2014
<http://jca.sagepub.com.nelli.laurea.fi/content/22/4/575.full.pdf+html>

Nordenmark, M. 1999 Non-Financial Employment Motivation and Well-Being in different labour Market Situation: A Longitudinal Study. *Work, employment & Society*, Vol. 13, No 4: 601-620
<http://wes.sagepub.com.nelli.laurea.fi/content/13/4/601.full.pdf+html> Viitattu 18.10.2014

Näyttötutkinnon perusteet Jalkahoidon ammattitutkinto 2010 määräys 61/011/2010. Opetushallitus. Viitattu 13.10.2014
http://www.oph.fi/download/131247_Jalkojenhoidon_at_net.PDF

Korhonen, P. 2010. Älä ryhdy näihin hommiin. *Taloussanomat*. Viitattu 12.5.2014
<http://www.taloussanomat.fi/tyo-ja-koulutus/2010/03/06/ala-ryhdy-naihin-hommiin/20103190/139>

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka. KvaliMOTV. 2014. Viitattu 10.11.2014
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_4.html

Malenfant, R., LaRue, A. & Vefina, M. 2007. Intermittent Work and Well-Being: One Foot on the Door, One Foot Out. *Current Sociology* 2007, Vol. 55. No. 6. Viitattu 18.10.2014
<http://csi.sagepub.com.nelli.laurea.fi/content/55/6/814.full.pdf+html>

Leppänen, E. & Kortesoja, K. 2013. Uuden työelämän aakkoset- kuinka saat työn, josta tykkäät. Jyväskylä: Docendo Oy

Mol. Kosmetologi. Viitattu 8.5.2014
<http://www.mol.fi/avo/amatit/95130.htm>

Nissilä, M. 2012. Koulutuksesta valmiudet työelämään. Opettaja verkkojulkaisu. Viitattu 6.4.2014
http://www.opettaja.fi/pls/portal/docs/PAGE/OPETTAJALEHTI_EPAPER_PG/2012_20/168905.htm

Laki ammatillisesta koulutuksesta 21.8.1998/630. Finlex. Viitattu 13.10.2014
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980630>

Levels, M., van der Velden, R. & Di Stasio V. 2014. From School to fitting work: How education-to-job matching of European school leavers is related to educational system characteristics. *Acta Sociologica*, Published online. Viitattu 10.11.2014

<http://asj.sagepub.com.nelli.laurea.fi/content/early/2014/10/10/0001699314552807.full.pdf+html>

Kauneudenhoitoalan erikoisammattitutkinto (Tekniikka ja Taito). 2014. Omnia. Viitattu 13.10.2014

<https://www.omnia.fi/web/aikuisopisto/kauneudenhoitoalan-erikoisammattitutkinto>

Opetushallitus. 2009. Kauneudenhoitoalan perustutkinto 2009. Ammatillisen perustutkinnon perusteet. Määräys:26/011/2009. Viitattu 8.5.2014

http://www.opi.fi/download/110509_Kauneudenhoitoalan_perustutkinto_2009.pdf

Patel, P. & Thatcher S. 2012. Sticking it out: Individual Attributes and Persistence in Self-Employment. Journal of Management Vol.40 No7, 1932-1979. Viitattu 13.10.2014

<http://jom.sagepub.com.nelli.laurea.fi/content/40/7/1932.full.pdf+html>

Poikela, E. 2005. Oppiminen ja sosiaalinen pääoma. Tampere: Juvenes Print

Salmela-Aro, K. & Nurmi, E. 2002. Mikä meitä liikuttaa. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy

Stadin aikuisopisto. 2014. Viitattu 13.10.2014

http://www.hel.fi/hki/ammattillinen/fi/Aikuiskoulutus/alkavat_kurssit/ammatti_maskeeraaja

Suomenkosmetologikoulu. 2014. Viitattu 1.4. 2014

<http://www.suomenkosmetologikoulu.fi/fi/Koulutus/Opintolinjat/>

Kauneudenhoitoalan perustutkinto: Kosmetologi. 2014.Suomen Kosmetologien yhdistys. Viitattu 8.5.2014

<http://www.kosmetologitsky.fi/>

Studentum.fi. 2014. Viitattu 12.5.2014

<http://www.studentum.fi/search/educations?q=kosmetologi#moreAboutSearch>

Tilastokeskus. 2014. Viitattu 6.4.2014

http://www.stat.fi/til/sijk/2012/sijk_2012_2014-02-12_tie_001_fi.html

Verohallinto. 2012. Parturi-kampaamo- ja kauneudenhoitopalvelut. Viitattu 10.5.2014

www.vero.fi/download/Asiantuntijakirjoitus_17_2012/.../8037

Kuvat

Kuva 1: Opiskelijoiden näkemyksiä opintoihin hakeutumisen taustatekijöistä	22
Kuva 2: Opiskelijoiden kokemuksia työllistymiseen vaikuttaneista tekijöistä	29
Kuva 3: Kosmetologien näkemyksiä Cidesco-tutkinnon hyödyllisyydestä	31

Liitteet

Liite 1 Ensimmäisen tutkimusosion tutkimuslomake.....	44
Liite 2 Toisen tutkimusosion tutkimuslomake	46

Liite 1 Ensimmäisen tutkimusosion tutkimuslomake

Hei kauneudenhoitoalan opiskelija!

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Suomen Kosmetologikoulun opiskelijoiden työllistymistä kauneudenhoitoalalle. Tutkimus suoritetaan yhteistyössä Suomen Kosmetologikoulun ja Laurean ammattikorkeakoulun kanssa estenomi opiskelijan opinnäytetyönä. Tutkimuksen ensimmäisessä osiossa pyritään selvittämään kosmetologiopiskelijoiden mielikuvia ja toiveita alalle työllistymisestä. Syksyllä toteutettavassa toisessa osiossa, tiedustellaan kuinka opiskelijat ovat työllistyneet valmistuttuaan kauneudenhoitoalan ammattilaisiksi.

Muistathan perustella vastauksesi!

1. a.) Ikä? _____ b.) Sähköpostiosoite? _____

2. Aikaisempi koulutus?

---

3. Mikä sinua motivoi hakeutumaan kauneudenhoitoalan opintoihin?

---

4. Kuinka motivoivana/mielekkäänä koet kauneudenhoitoalan opinnot ja työllistymisen alalle?
Mitkä asiat koet siihen vaikuttaneen?

---

5. Minkälaisiin työtehtäviin haluaisit työllistyä kauneudenhoitoalalla?

---

6. Oletko tietoinen erilaisista jatkokoulutus vaihtoehtoista? Oletko kiinnostunut kauneudenhoitoalan jatkokoulutus mahdollisuuksista?

---

7. a.) Minkälaiset valmiudet koet omaavasi ajatellen tulevaa työskentelyä kosmetologina?

- b.) Miten koet mahdollisuutesi toimia kosmetologi yrittäjänä?

Ensi syksynä toteutetaan kyselyn toinen osio, missä sinuun otetaan yhteyttä pienimuotoisen kyselyn muodossa sähköpostitse. Kirjoitithan sähköpostiosoitteen, mistä sinut tavoitan ensisyksynä.

Kiitos vastauksestasi!

Liite 2 Toisen tutkimusosion tutkimuslomake

Hei!

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Suomen Kosmetologikoulusta valmistuneiden työllistymistä kauneudenhoitoalalle. Tutkimus suoritetaan yhteistyössä Suomen Kosmetologikoulun ja Laurean ammattikorkeakoulun kanssa estenomiopiskelijan opinnäytetyönä.

Muistathan perustella vastauksesi!

1. Ikä? _____

2. Aikaisempi koulutus?

---

3. Työskenteletkö tällä hetkellä kauneudenhoitoalalla? _____

a) Jos vastasit kyllä, niin minkälaisissa työtehtävissä työskentelet? (myynti, hoitolatyö, yrittäjä jne.

---

a) Jos työskentelet kauneudenhoitoalalla, mitkä asiat koet vaikuttaneen työllistymiseesi?

---

b) Jos et työskentele kauneudenhoitoalla, niin mitkä asiat koet siihen vaikuttaneen?

---

4. Millä tavalla olet hyötynyt Cidesco tutkinnosta?

Kiitos vastauksistasi!